

**T.C. KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
SPOR YÖNETİCİLİĞİ ANABİLİM DALI
SPOR YÖNETİCİLİĞİ BİLİM DALI**

**KAMUDA MİLLİ EĞİTİM VE SPOR EĞİTİMİNİN
BÜTÜNLEŞTİRİLMESİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Ziyaülhak SARİGÜL

KOCAELİ 2024

**T.C. KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
SPOR YÖNETİCİLİĞİ ANABİLİM DALI
SPOR YÖNETİCİLİĞİ BİLİM DALI**

**KAMUDA MİLLİ EĞİTİM VE SPOR EĞİTİMİNİN
BÜTÜNLEŞTİRİLMESİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Ziyaülhak SARIGÜL

Prof. Dr. Serap ÇOLAK

KOCAELİ 2024

**T.C. KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
SPOR YÖNETİCİLİĞİ ANABİLİM DALI
SPOR YÖNETİCİLİĞİ BİLİM DALI**

**KAMUDA MİLLİ EĞİTİM VE SPOR EĞİTİMİNİN
BÜTÜNLEŞTİRİLMESİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Tezi Hazırlayan: Ziyaülhak SARİGÜL

Tezin Kabul Edildiği Enstitü Yönetim Kurulu Karar ve No: 28.06.2024 / 22

Jüri Başkanı : Prof. Dr. Zekiye BAŞARAN

Jüri Üyesi : Prof. Dr. Serap ÇOLAK (Danışman)

Jüri Üyesi : Doç. Dr. Merve UCA

KOCAELİ 2024

TEŞEKKÜR

Yüksek lisans eğitim süresi içerisinde bilgi ve tecrübelerini benimle paylaşan, çalışmamızın daha verimli ve kaliteli olması için yol gösteren kıymetli danışmanım sayın Prof. Dr. Serap ÇOLAK hocama bana duyduğu güven ve verdiği destek için çok teşekkür ederim. Ayrıca yüksek lisans eğitim süresince manevi destekleri ile hep yanımda olan, eşim Kübra SARİGÜL'e kızlarım Amine Sare ve Sahra Eylül SARİGÜL'e çok teşekkür ederim.

Ziyaülhak SARİGÜL

İÇİNDEKİLER

ÖZET	vii
ABSTRACT.....	viii
KISALTMALAR.....	ix
TABLolar LİSTESİ.....	x
GİRİŞ	1
1.SPOR.....	4
1.1 Spor Eğitimi.....	5
1.1.1 Okullarda Spor Eğitimi	6
1.2 Spor Eğitiminin Önemi.....	6
1.2.1 Fiziksel Gelişime Katkısı.....	6
1.2.2 Psikomotor Gelişim Etkisi	7
1.2.3 Bilişsel Gelişime Katkısı.....	7
1.2.4 Duygusal ve Sosyal Gelişim Etkisi	7
1.3 Spor Eğitiminde Öğretim Yöntemleri	8
1.3.1 Komut Yöntemi.....	8
1.3.2 Alıştırma Yöntemi	8
1.3.3 İşbirliğine Dayalı Yöntem.....	8
1.3.4 Kendini Değerlendirme.....	8
1.3.5 Katılım Yöntemi	9
1.3.6 Yönlendirilmiş Buluş Yöntemi	9
1.3.7 Problem Çözme Yöntemi	9
1.3.8 Öğrencinin Tasarımı.....	9
1.3.9 Öğrencinin Başlatması Yöntemi	10
1.3.10 Kendi Kendine Öğrenme Yöntemi.....	10
1.4 Spora Katılım Süreci	10
1.4.1 Aile.....	10
1.4.2 Okul	11
1.4.3 Spor Kulüpleri.....	12
1.5.Spora Katılım Sürecindeki Engeller.....	13
1.5.1 Sosyolojik Engeller	13
1.5.2 Psikolojik Engeller.....	13
1.5.3 Ekonomik Engeller	13
1.5.4 Ulaşım Engelleri	14
1.5.5 Tesisleşme Engelleri.....	14
1.5.6 Zaman Engeli	14

1.5.7 Güvenlik Engeli	15
1.5.8 Coğrafi konum Engeli.....	15
1.5.9 Cinsiyet Engeli.....	15
2. MATERYAL VE METOD.....	16
2.1 Çalışma Grubu	16
2.2 Veri Toplama Aracı	16
2.3 Verilerin Toplanması.....	16
2.4 Verilerin Analizi	16
2.5 Araştırma Soruları ve Hipotezler	17
3.1. BULGULAR.....	18
4.TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER.....	29
4.1 Tartışma	29
4.2. Sonuç ve Öneriler.....	34
KAYNAKÇA	36

ÖZET

Çalışmamız Kocaeli İlinde eğitim gören sporcuların spora katılım sürecinde karşılaştıkları engellere yönelik algılarını belirlemeyi amaçlamaktadır. Araştırmamızın çalışma grubunu Kocaeli İlinde aktif bir şekilde spor yaşantısına devam eden 11-16 yaş grubu atletizm, judo, güreş, eskrim ve cimnastik branşlarında eğitim gören 105 kadın ve 157 erkek olmak üzere toplam 262 sporcu oluşturmaktadır. Çalışmamızda araştırmacı tarafından hazırlanan kişisel bilgi formu (cinsiyet, spor branşı, kaç yıldır spor yaptığı, milli sporcu olup olmadığı, anne eğitim durumu, baba eğitim durumu, ailede spor yapan biri var mı ve sporda destek alıyor mu) ve Günel(2018)'in oluşturduğu “Spora Katılımın Önündeki Engellerin Belirlenmesi” 39 sorudan oluşan anket kullanılmıştır. Verilerin analizi SPSS26 programında yapılmıştır.

Analizler sonucunda spor branşı değişkeni ile spor yapma nedenleri toplam puanlarında eskrim lehine anlamlı farklılık bulunmuştur ($p<0.05$). Spor branşı değişkeni ile spor yaşantısındaki zorluklar toplam puanlarında anlamlı farklılık bulunmuştur ($p<0.05$). Atletizm branşının puanı diğer branşlara göre daha yüksek bulunmuştur. Spor branşı değişkeni ile spora başladıktan sonra yaşantısındaki değişiklikler toplam puanları arasında Eskrim lehine anlamlı farklılık bulunmuştur ($p<0.05$). Spor yaşı değişkeni ile spora başladıktan sonra yaşantısındaki değişiklikler toplam puanlarında 5 yıl ve üstü spor yapanlar lehine anlamlı farklılık bulunmuştur ($p<0.05$). Spor yaşı değişkeni ile spor yapma nedenleri toplam puanları arasında 1-2 yıl grubu lehine anlamlı farklılık bulunmuştur ($p<0.05$). Sporda destek alma durumu değişkenine göre spor yapma nedenleri toplam puanlarında spor kulüpleri ve SEM lehine anlamlı farklılık bulunmuştur ($p<0.05$). Sporda destek alma durumu değişkenine göre spor yaşantısındaki zorluklar toplam puanlarında SEM grubu lehine anlamlı farklılık bulunmuştur ($p<0.05$). SEM’ den destek aldığını ifade eden katılımcıların değişkenler içinde daha olumlu sorulara cevap verdiği kamu tarafından desteklerin verimi arttırdığı, başarının önündeki engelleri kaldırdığı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Spor, Spor Eğitimi, Spora Katılım, Spora Katılım Süreci Engelleri

ABSTRACT

Our study aims to determine the perceptions of athletes studying in Kocaeli about the obstacles they encounter in the process of participation in sports. The study group of our research consists of a total of 262 athletes, 105 women and 157 men, who are actively engaged in sports in Kocaeli Province and are trained in the branches of athletics, judo, wrestling, fencing and gymnastics in the 11-16 age group. In our study, a personal information form prepared by the researcher (gender, sports branch, how many years he has been doing sports, whether he is a national athlete, mother's education level, father's education level, is there anyone in the family who does sports and does he receive support in sports) and Günel (2018)'s A survey consisting of 39 questions "Identifying Obstacles to Participation in Sports" was used. Data analysis was done in SPSS26 program.

As a result of the analysis, a significant difference was found in favor of fencing in the total scores of the sport branch variable and the reasons for doing sports ($p < 0.05$). A significant difference was found in the total scores of sports branch variable and difficulties in sports life ($p < 0.05$). The score of the athletics branch was found to be higher than other branches. A significant difference was found between the sport branch variable and the total scores of changes in life after starting sports, in favor of Fencing ($p < 0.05$). A significant difference was found in the total scores of sports age variable and changes in life after starting sports in favor of those who have been doing sports for 5 years or more ($p < 0.05$). A significant difference was found between the sports age variable and the total scores of the reasons for doing sports in favor of the 1-2 year group ($p < 0.05$). According to the variable of receiving support in sports, a significant difference was found in the total scores of reasons for doing sports in favor of sports clubs and SEM ($p < 0.05$). According to the variable of receiving support in sports, a significant difference was found in favor of the SEM group in the total scores of difficulties in sports life ($p < 0.05$). It is thought that participants who stated that they received support from SEM answered more positive questions within the variables, and public support increased efficiency and removed obstacles to success.

Keywords: Sports, Sports Education, Sports Participation, Barriers to the Sports Participation Process

KISALTMALAR

SEM	: Sporcu Eğitim Merkezi
TOHM	: Türkiye Olimpik Hazırlık Merkezi
TMOK	: Türkiye Milli Olimpiyat Komitesi
GSB	: Gençlik ve Spor Bakanlığı
MEB	: Milli Eğitim Bakanlığı

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1. Katılımcıların Bazı Değişkenlere Göre Dağılımları	18
Tablo 2. Cinsiyet değişkenine göre spor yaşantısındaki spor yapma nedenleri, spor yaşantısındaki zorluklar ve spora başladıktan sonra yaşantısındaki değişiklikler toplam puanlara ait tanımlayıcı istatistik ve p değerleri	20
Tablo 3. Spor Branşı değişkenine göre spor yaşantısındaki spor yapma nedenleri, spor yaşantısındaki zorluklar ve spora başladıktan sonra yaşantısındaki değişiklikler toplam puanlara ait tanımlayıcı istatistik ve p değerleri	21
Tablo 4. Spor Yaşı değişkenine göre spor yaşantısındaki spor yapma nedenleri, spor yaşantısındaki zorluklar ve spora başladıktan sonra yaşantısındaki değişiklikler toplam puanlara ait tanımlayıcı istatistik ve p değerleri	22
Tablo 5. Milli Sporcu değişkenine göre spor yaşantısındaki spor yapma nedenleri, spor yaşantısındaki zorluklar ve spora başladıktan sonra yaşantısındaki değişiklikler toplam puanlara ait tanımlayıcı istatistik ve p değerleri	23
Tablo 6. Anne Eğitimi durumu değişkenine göre spor yaşantısındaki spor yapma nedenleri, spor yaşantısındaki zorluklar ve spora başladıktan sonra yaşantısındaki değişiklikler toplam puanlara ait tanımlayıcı istatistik ve p değerleri	24
Tablo 7. Baba Eğitimi değişkenine göre spor yaşantısındaki spor yapma nedenleri, spor yaşantısındaki zorluklar ve spora başladıktan sonra yaşantısındaki değişiklikler toplam puanlara ait tanımlayıcı istatistik ve p değerleri	25
Tablo 8. Ailede Sporcu Var Mı? değişkenine göre spor yaşantısındaki spor yapma nedenleri, spor yaşantısındaki zorluklar ve spora başladıktan sonra yaşantısındaki değişiklikler toplam puanlara ait tanımlayıcı istatistik ve p değerleri	26
Tablo 9. Ailede Sporcu Var Mı? değişkenine göre spor yaşantısındaki zorluklar ve spora başladıktan sonra yaşantısındaki değişiklikler toplam puanlara ait tanımlayıcı istatistik ve p değerleri	26
Tablo 10. Sporda Destek Alma Durumu değişkenine göre spor yaşantısındaki spor yapma nedenleri toplam puanlara ait tanımlayıcı istatistik ve p değerleri.....	27
Tablo 11. Sporda Destek Alma Durumu değişkenine göre spor yaşantısındaki zorluklar ve spora başladıktan sonra yaşantısındaki değişiklikler toplam puanlara ait tanımlayıcı istatistik ve p değerleri	28

GİRİŞ

Eğitim-Öğretim gören sporcular öğrenim hayatlarında bir yandan akademik anlamda bir mücadele verirken bir yandan da buldukları spor örgütlerinde (spor kulüpleri, sporcu eğitim merkezleri ve milli takımlar) sportif performanslarını en üst seviyelere çıkararak bu alanlarda başarılı olabilmek için uğraş vermektedir. Öğrenci sporcular, bahsedilen bu iki alanda mücadele ederken çeşitli engeller ile karşılaşabilmektedir. Öğrenci sporcuların karşılaştıkları engellerin en aza indirgenmesi, ortadan kaldırılması veya tümüyle çözümlenebilmesi bu sporcuların performans ve başarılarının artması yönüyle önem taşımaktadır. Bu bağlamda bu araştırma eğitim öğretim gören öğrenci sporcuların karşılaştıkları engellerin tespit edilerek ve çıkan sonuçlar doğrultusunda da bu öğrenci sporcuların spor eğitimi süreçlerinin bütünleştirilmesine yönelik bir model önerisi geliştirmeyi amaçlamaktadır.

Assembly (2010)' nin spora katılımı; sosyokültürel engeller, uygulamada yaşanan engeller ve bilgi engelleri olarak 3 bölümde değerlendirerek, sportif faaliyetlere katılımın önündeki engelleri dikkate alan bir çalışmaya imza atmıştır. Öğrenci sporcuların spora katılım konusunda sosyo-ekonomik durumlarına yönelik engellerin kaldırılması, uygulamada yaşanan engellere yönelik planlama ve stratejiler geliştirilmesi ve spora katılım noktasında bilgi sahibi olmamanın oluşturduğu engellerin kaldırılmasına yönelik politikalar üretilmesinin önemli olduğunu tespitini yapmıştır (Günel, 2018).

Literatür taramalarında kitlesel spora katılımı anlatan sağlık, amatör spor ve rekreasyonel amaçlı inceleyen çalışmalar mevcuttur. Kitlesel spora katılım düzeyinin yükseltilmesi spor biliminin temel konularından biridir (Green, 2005). Aktif katılım, hem daha iyi fiziksel hem de daha iyi zihinsel sağlığa yol açabilir. Ayrıca spora katılımın artması, hükümetler ve spor endüstrileri için olumlu parasal etkiler yaratabilir (Pawlowski ve Breuer, 2012).

Spora katılımında engellerin kaldırılması okul çağında eğitim-öğretime devam eden performans sporcuları açısından da önemli bir konudur. Profesyonel sporcuların başarısının kendi ülkelerindeki spora katılımı arttırdığı bilinen bir varsayımdır. Ancak

böyle bir ilişkinin teorik desteği ve ampirik kanıtlar sığdır (Mutter ve Pawlowski, 2014). Karar vericiler profesyonel sporları veya kitlesel katılımı teşvik etmek ve finanse etmek arasında bir seçim kararıyla karşı karşıyadır (Green, 2006, Green ve Collins, 2008). Spor alanında politika uygulayıcıların toplumu fiziksel aktivite ve spora teşvik etme yönünde uygulamaları yaygındır. Bunun yanında bir ülkenin sporda uluslararası yarışmalarda ve olimpiyatlarda (yaz olimpiyatları, kış olimpiyatları, paralimpik olimpiyatlar) başarılı olma amaç ve hedefleri performans sporcularına yatırım yapmayı gerektirmektedir. Performans sporcularına yatırım ise sporcuların erken yaşlardan itibaren profesyonel düzeyde spor faaliyetlerine katılımını sağlayarak mümkün olabilmektedir. Erken yaşlardan itibaren spora katılım sağlayan ve başarı elde eden sporcular için ülkeler imkânlar sunabilmektedir. Türkiye’de Sporcu Eğitim Merkezleri (SEM) ve Türkiye Olimpik Hazırlık Merkezleri (TOHM) elit sporculara yönelik kamunun imkân sunduğu projeler olarak öne çıkmaktadır. Bu merkezler sayesinde öğrenci sporcular eğitim ve spor hayatlarını bir arada yürütebilme imkânlarına sahip olabilmektedirler.

Erken yaşlarda spora katılım profesyonel düzeyde bir kariyere sahip olabilme yolunda önemli bir adımdır. Bu katılım bireylerin spor dalında uzmanlaşması performansını artırmak ve o spora elit düzeyde katılım olasılığını artırmak için teorize edilmiştir. Uluslararası yarışmalarda spor kariyerlerine odaklanan okul çağındaki bireyler okul eğitimleri ve spor kariyerlerini birlikte yürüterek spor hayatlarına devam etmektedir (Buckley ve ark., 2017). Spor hayatlarına devam eden öğrenci sporcular için yeni çağda kapsamlı düzenleme ve üst tasarım olan spor ve eğitimin entegrasyonu kavramı, rekabetçi spor yeteneklerinin yetiştirilmesinin milli eğitim sistemine entegre edilmesi, özünde gençlerin keyif almasını sağlamayı hedeflemektedir. Sağlığı teşvik etmek, kişiliği mükemmelleştirmek, iradeyi yumuşatmak ve sporun rekabetçi seviyelerinin geliştirilmesinde okul eğitiminin temel rolünü devreye sokmak, ülke, ulus ve toplum açısından bakıldığında spor ruhuna ilham vermektedir (Dengfeng, 2020). Literatürde yine benzer bir biçimde okul eğitimi ve spora katılımın bütünleştirilmesine yönelik çalışmalar bulunmaktadır. Lin (2021)’in Spor ve eğitimin entegrasyonunun derinleştirilmesi sürecinde, ülkenin spor ve eğitim kalkınma tarzının dönüşümünü gerçekleştirmek bir dayanak noktası olduğunu ifade etmektedir. Bu entegrasyonun sağlanması, spora katılımın önündeki engellerin kaldırılabilmesi, ülkelerin spor ve eğitiminin yüksek kalitede gelişimini teşvik etmek için önemli bir

konu olarak değerlendirilmektedir. Zamanın gelişim özelliklerine dayalı olarak spor ve eğitim entegrasyonunun derinlemesine bir analizi, spor ve eğitim entegrasyonunun ana stratejik ruhunun özünü derinlemesine kavramak ve uygulamayı kapsamlı bir şekilde teşvik etmek için spor ve eğitim politikalarının entegrasyonu açısından teorik ve pratik öneme sahiptir.

Araştırmamızın amacı, Kamuda Milli Eğitim ve Spor Eğitiminin Bütünleştirilmesi amacıyla Kocaeli ilinde eğitim öğretim gören öğrencilerin spora katılım sürecindeki engellerin ortadan kaldırılmasına yönelik bir model oluşturmayı tasarlamaktır. Özellikle kariyer planlaması yapan 11-16 yaş üzerinde lisanslı sporcular üzerinden spora katılım süreci önündeki engellerin bazı değişkenler açısından incelenerek bu engelleri kaldırmaya yönelik bir içerik belirlemektir. Bu kapsamda Milli Eğitim Bakanlığı, Gençlik ve Spor Bakanlığının ve yerel yönetimlerin desteklerinden söz etmek mümkündür. Bu destekler sporcuların spor yaşantılarını doğrudan etkileyen faktörlerdir. Özellikle Gençlik ve Spor Bakanlığı'nın yetenek taraması projesi, okul sporları projesi ve SEM ve TOHM' lardaki sporculara verilen destekler, sporcu bursları, sporcu eğitim bursları ve Milli Eğitim Bakanlığındaki puanlamada spor puanının eğitim hayatındaki puanına ve karnesine etkisi, yerel yönetimlerin, spor kulüplerinin sporculara verdiği destekler araştırmamızın incelenmesinde çıkan olumlu katkılardır.

1.SPOR

Spor, belirli kural ve kaideler çerçevesinde düzenlenen kişilerin genellikle sağlıklı bir yaşam sürmelerine, sosyal ilişkiler kurmalarına, eğlenceli vakit geçirmelerini sağlayan ve içerisinde rekabet amacı barındıran (bir oyun) bir kavramdır.

Sporun kavramsal çerçevesi çok geniş olduğundan dolayı bu konuda birçok tanımı yapılmıştır. Bu yapılan kaynaklardan bazıları şunlardır;

Türkiye Milli Olimpiyat Komitesi (TMOK)' ne göre spor: "İnsanların bedensel yeteneklerini geliştirerek sağlıklı bir yaşam sürmelerine, sosyal ilişkiler kurmalarına ve hoşça vakit geçirmelerine yönlendiren, ahlaki, etik ve kültürel değerlere bağlı kalarak oynanan bir oyundur."

Spor, fiziksel aktivitelerin belirli kurallar ve standartlar dahilinde organize bir şekilde gerçekleştirilmesini ifade eden bir kavramdır. Bu tanım, bireylerin, takımların veya grupların rekabet ettiği, yeteneklerini sergilediği ve genellikle bir kazananın belirlendiği bir faaliyet yelpazesini içerir. Spor, geniş bir disiplin yelpazesini kapsayarak, atletizm, futbol, basketbol, tenis, yüzme, voleybol, bisiklet gibi çeşitli branşları içerir ve bu branşlar belirli kurallar çerçevesinde gerçekleştirilir (Coakley, 2019).

Spor, sadece rekabet ve performansın ötesinde geniş bir toplumsal ve kültürel etki yaratır. Topluluklar arasında birleştirici bir unsur olarak hizmet edebilir, milli gurur ve kimlik duygularını güçlendirebilir, sosyal etkileşimi artırabilir ve gençlerin sağlıklı bir yaşam tarzı benimsemelerine katkıda bulunabilir. Ayrıca spor, bilimsel araştırmalar ve teknolojik ilerlemelerle birleşerek performansı artırmak, sporcuların sağlığını korumak ve spor yönetimi alanında inovasyonları teşvik etmek açısından da önemlidir (Maguire ve Pearton, 2000).

Spor, sürekli bir evrim içinde bulunmaktadır ve teknoloji alanındaki hızlı değişimlere ayak uydurarak ve aynı zamanda ekonomik bir değer oluşturarak büyük bir endüstri haline gelmiştir. Bu durum, sporun sadece bir rekabet ve eğlence alanı olmanın ötesine geçerek, teknolojik yeniliklere entegre olması ve ekonomiye önemli bir katkı sağlamasıyla karakterizedir (Yıldız, 2016).

Evrensel çerçeve içerisinde yukarıdaki tanımlarda da belirtildiği üzere sporun çok yönlü bir multidisipliner bir oyun olmasının yanı sıra sosyolojik psikolojik, kültürel, ekonomik ve teknolojik etkilerinin de bulunduğu ve çok yönlü bir kavram olduğu söz konusudur. Günümüzde en iyi kitle iletişim aracı olarak kullanılan sporun gelişimi her geçen etkisini arttırmakta ve bireylerin spora katılım süreçlerini hızlandırmaktadır.

1.1 Spor Eğitimi

Eğitimin birçok tanımı bulunmakla beraber, yaygın olarak; bireyin davranışlarında kendi yaşantıları yolu ile kasıtlı olarak, istedik yönde değişiklik meydana getirme süreci olarak tanımlanmaktadır (Ünal ve Ada, 1999). Spor, eğitim öğretim sürecinde kişisel ve sosyal gelişime önemli ve çok yönlü katkılar sağlamaktadır (Özkan, 2020). Spor eğitimi, beden eğitimi ve spor bağlamında çocuklara özgün, eğitici açıdan daha verimli sportif tecrübeler sağlamak için tasarlanan müfredat ve öğretim modelidir (Siedentop, 1998).

Günümüzde gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde sporun yaygınlaşması başlıca politika haline gelmiş ve bu konuda önemli çalışmalar yapılmaya başlanmıştır. Bu doğrultuda tüm dünyada spor eğitimi erken yaşlarda bireylere sunulan önemli bir sosyal hizmet olarak kabul görmüştür. Spor kulüpleri ve antrenörlerin bağımsız çalışmalarının yanında; okullarda eğitim politika ve programları çerçevesinde sistemli ve düzenli spor eğitimleri verilmektedir (Özkan, 2020).

Gençlik ve Spor Bakanlığı bünyesinde ve Milli Eğitim Bakanlığı işbirliği ile yürütülen okul sporları, yetenek taraması, yüzme bilmeyen kalmasın ve 4. Sınıf branş eğitimi gibi bir çok alanda sporun tabana yayılması ülkedeki spor yapma kabiliyetinin gelişmesi ve sporun yaşam biçimi olarak benimsetilmesi her yaştan bireyin spora ulaşımının sağlanması yönündeki çalışmalar etkin bir politika olarak uygulanmaya başlanmış ve spor eğitimine önemli katkıları olmuştur. Bu gelişim, sporun performans boyutuna da çok önemli katkıları olmuştur. Hızla ilerleyen lisanslı sporcu sayısı ve faal sporcu sayılarındaki artış kulüp başarılarını ve sporcu eğitim merkezlerindeki çalışmaların önemini ön plana çıkarmış milli takımlara sporcu yetiştirme ve uluslararası alanda madalyalar kazanma şansımızı arttırmıştır. Bu bağlamda spor eğitim düzeyinin önemi artmış bilişsel, duygusal ve fiziksel gelişim alanlarının desteklenmesi gerekli hale gelmiştir.

1.1.1 Okullarda Spor Eğitimi

Okul beden eğitimi ve spor programları, hükümet raporlarında ve ulusal kuruluşlar tarafından, halk sağlığı sorunlarına çözüm bulma amacıyla fiziksel aktiviteyi teşvik etme çabalarının önemli bileşenleri olarak sürekli olarak tanımlanmaktadır. Eğitimciler ve halk sağlığı yetkilileri okul öğrencilerine, çocukların fiziksel olarak aktif yaşam tarzlarını benimseme ve sürdürme olasılığını artıracak beceri ve eğilimleri geliştirmeleri için fırsatlar sağlama ihtiyacının farkındadır (Solmon, 2014).

Sporun yaygınlaştırılması, spor kültürünün benimsenmesi, hareket ve psikomotor becerilerin gelişimi için spor eğitiminin bir sistem dahilinde okullarda verilmesi eğitim sürecine ve topluma önemli katkılar sunmaktadır. Spor eğitimine bazı branşlar özelinde erken yaşlarda ya da okul öncesi dönemden itibaren başlanması önerilmektedir (Özkan, 2020). Okullarda spor eğitimi sporcuların oyunlara ve aktivitelere tatmin edici bir şekilde katılmak için yeterli beceriyi geliştirebilmeleri, aktivitenin karmaşıklığına uygun stratejileri anlayabilmeleri ve uygulayabilir olmaları açısından bir temel oluşturabilmektedir (Siedentop, Hastie ve Van der Mars (2019).

Spor eğitimi, fiziksel veya zihinsel bir aktiviteye ilişkin özgün öğretim yöntemlerini içeren müfredatı içerir. Spor eğitiminin temel özelliği, spor bağlamına özgü kültürel ve toplumsal bağlamı birleştirmesidir. Bu, toplumda sporun farklı algılanma biçimlerini ve sporu öğretmenin zorluklarını takdir etmek açısından önemlidir (Ratten ve Jones, 2018).

1.2 Spor Eğitiminin Önemi

1.2.1 Fiziksel Gelişime Katkısı

Spor, sağlıklı bir yaşam bakımından bütün insanlar için bir ihtiyaçtır. Çocuklar, hareket etme dürtüsüne sahip oldukları için ve hareket etmeye ihtiyaç duyarlar. Hareket, çocuk ve gençlerin fiziksel gelişimini de olumlu yönde etkilemektedir (Orhan, 2019). Hareketin hormonlara etkisi ve büyüme hormonu salınımını artırması ve büyüme sürecine etkisi bilimsel araştırmalar ile ortaya çıkarılmıştır. Spor faaliyetlerinin dayanıklılık ve fiziksel uygunluk sürecinin gelişiminin yanında obezite riskini de ortadan kaldırması sebebiyle fiziksel gelişime etki etmektedir (Özkan, 2020).

1.2.2 Psikomotor Gelişim Etkisi

Psikomotor gelişim vücut hareketlerinin sinir kontrol sistemi ile uyumu şeklinde tanımlanmaktadır. Eğitim öğretim süreci içerisinde eğitsel oyunlar, yarışmalar ile beden eğitimi ve spor faaliyetleri, öğrencilerin denge yeteneğine ve nesnelerin amaca yönelik kullanımına hareket serilerinin hedef zamanla uyumlu ve başarıyla gerçekleştirilmesine önemli katkılar sağlamaktadır (Özkan, 2020). Özellikle çocukluk döneminde hareket, çocuğun büyümesi için temel bir unsurdur. Bilimsel kanıtlar, motor aktivitesinin etkinliğini sağlıklı bir bakış açısıyla doğruluyor ve muazzam faydalarını vurgulamaktadır. Keşif ve hareketin genişlemesi algısal-motor uyaranları önemli ölçüde etkileyebilmektedir (Carmen, 2020).

1.2.3 Bilişsel Gelişime Katkısı

Tarihsel olarak spor bilimi, spor performanslarını en üst düzeye çıkarmak için sporcuların fiziksel özelliklerine vurgu yaptı; dolayısıyla antrenörlerin asıl görevi sporcuların fiziksel ve teknik niteliklerini geliştirmeyi amaçlamaktır. Sporcuların hız, kuvvet, daha yükseğe zıplama yeteneği, motor tepkilerin doğruluğu ve verimliliği gibi becerilerde daha iyi yeterlilikler gösterdikleri büyük ölçüde kabul edilmektedir. Son zamanlarda bu varsayımlar hem motor hem de bilişsel süreçlerini incelemeyi amaçlayan çalışmalarla desteklenmektedir. Sporcuların beyin ve kasları arasındaki bağlantı bilişsel gelişimlerine katkı sağlayarak yeni öğrenme yolları transfer edebilmektedir (Alesi ve ark., 2014).

1.2.4 Duygusal ve Sosyal Gelişim Etkisi

Sportif faaliyetler sporcuda maça yönelik sorumluluk almayı, işbirliği yapmayı ve birlikte hareket etmeyi öğreten fırsatlar sunabilmektedir. Takımdaştık ve güven ilişkisi kurma gibi sosyal deneyimler çeşitler yarışmalar ve faaliyetler yolu ile gerçekleşmektedir (Özkan, 2020).

Spora katılım aynı zamanda çeşitli sosyal ve duygusal yeterliliklerle de ilişkilendirilmiştir ve kapsamlı araştırmalardan bilinen ilgili beceriler okulda, işte ve ilişkilerde başarı ve refah için gereklidir. Sosyal ve duygusal gelişime odaklanmanın aynı zamanda uzun vadeli sosyal ve ekonomik sonuçlar açısından da önemli sonuçları vardır. Sosyal ve duygusal beceri gelişimine odaklanmak, tüm çocukların gelişip başarılı olabileceği daha eşitlikçi bir topluma katkıda bulunmak için önemli bir yol

sağlar. Öğrenci sporcuların sosyal ve duygusal beceri gelişiminin desteklenmesinin yalnızca bireylerin başarısı için değil, bir bütün olarak toplum için hayati önem taşıdığı açıktır (Kahn, Bailey ve Jones, 2019).

1.3 Spor Eğitiminde Öğretim Yöntemleri

1.3.1 Komut Yöntemi

Bu yöntem klasik yöntem olarak da adlandırılmaktadır. Faaliyetler süresince tüm kararları eğitici verir sporcu sadece kendinden istenenleri yapmakla sorumludur. Sporcular eğitici tarafından verilen komutu takip ettikleri bu yöntemde eğitici önce sporculara hareketi gösterir sporculara komutlar verir, sporcular hareketi uygularken antrenör onları gözlemler. Komut yöntemi hazırlık, uygulama ve değerlendirme olarak üç aşamadan oluşmaktadır (Arıkan ve Çimen, 2022).

1.3.2 Alıştırma Yöntemi

Görevle öğretim yöntemi olarak da adlandırılmaktadır. Hareket sporculara aktarıldıktan sporcuların başlama bitirme ve uygulama süresinin sporcunun kendisinin belirlemesi ve kontrolün öğrenciye bırakılmasıdır (Arıkan ve Çimen, 2022).

1.3.3 İşbirliğine Dayalı Yöntem

İşbirliğine dayalı çalışma yönteminde antrenör amaca yönelik ölçütlerle sporcuları eşleştirir ve çalışma hakkında sporcuları bilgilendirir. Yapılacak çalışmaların ölçütlerinin ve genel çerçevesinin bulunduğu performans ölçüt çizelgesi hazırlanır ve eşlerden birine bu çizelge verilir. Çalışmayı kontrol eden eş uygulayan eşin performans değerlendirmesini çizelgeye işleyerek süreci yönetir. Çizelge sürecin değerlendirilmesinde somut veriler sunar. Eşler belirlenirken, boy, kilo ve beceri düzeyi dikkate alınabilir ve üçüncü, dördüncü kişilerin katılımı ile küçük gruplar halinde uygulama yapılabilir (Özkan, 2020).

1.3.4 Kendini Değerlendirme

Sporcular öğrenilen beceri ile ilgili antrenörün belirlediği ölçütlere göre kendi yaptıklarını değerlendirirler. Sporculardan yapılması gerekenle, yaptıkları arasındaki farka bakarak, kendi performanslarını objektif olarak değerlendirmeleri istenir. Sporcular bu yöntemle kendi performans düzeyleri ile karara varırlar. Bu yöntemin özünü içsel dönüt elde etme ve objektiflik oluşturmaktadır (Mirzeoğlu, 2017).

1.3.5 Katılım Yöntemi

Sporcular bu yöntemle öğrenecekleri becerileri farklı zorluk derecelerini içeren çalışmalarla çalışır. Antrenör gruptaki tüm sporcuları düşünerek aynı becerinin farklı zorluk derecelerine göre uygulanabileceği çalışmalardan oluşan bir çalışma yaprağı hazırlar. Sporcular beceri ile performanslarını gözden geçirerek çalışmaya başlangıç düzeylerini (başlangıç, orta ve ileri düzey) kendileri belirler ve belirledikleri düzeyde çalışırlar. Bu yöntemin özünü bireysel farklılıklar ve bireysel gelişim oluşturmaktadır (Mirzeoğlu, 2017).

1.3.6 Yönlendirilmiş Buluş Yöntemi

Sporcuların bilgiye ve beceriye kendilerinin buluşmasını sağlamak, merak ve güdülenmenin etkisi ile kalıcı eğitim öğretim sürecini beraberinde getirir. Bu yöntem ile öğretmen ile öğrencinin bir konu ya da bir uygulama üzerine düşünmesini, analiz, sentez ve problem çözme gibi üst düzey zihinsel becerilerini kullanmasını sağlar. Antrenman öncesinde hedeften haberdar ederek öğrencileri meraklandıracak sorular sorup devamında hedefe ulaştıracak yeni sorularla süreci öğretmen yönetir (Özkan, 2020).

1.3.7 Problem Çözme Yöntemi

Konunun kazanımlarına uyumlu olacak şekilde, günlük hayatla ilgili olan ve sporcunun ilgisini çekip düşünmesini sağlayacak bir sorunun eğitim ortamında getirilerek bilimsel çözme basamakları kullanılarak çözümüne dayalıdır. Sanıldığı gibi sadece matematik derslerinde değil öğrencilerin bir soruna çözüm bulması gereken bütün ders ve kazanımlar için kullanılabilir. Öğrenci merkezli bu yöntemde öğrenci aktif biçimde düşünür, sorgular, tartışır ve bir sonuca varır. Deneme-yanılma, neden sonuç ilişkileri kurma, aktif öğrenme ve akıl yürütme gibi etkinlikleri kapsar. Sorunları çözebilmeleri ile sporculara çeşitli düşünme (eleştirel, yaratıcı ve yansıtıcı) becerileri kazandırabilir (Tuncer, 2021).

1.3.8 Öğrencinin Tasarımı

Seçeneklerin, özgürlüğün, karar verme ve tasarlama imkanlarının öğrencide olduğu öğrenci merkezli bu yöntem ile öğrenci gelişimine yönelik çalışmaları kendisi planlar ve uygular. Öğretmen bu yöntemde konuyu ve çalışma alanının genel çerçevesini tayin eder. Diğer yandan öğrencinin konuya özgü tüm hazırlık ve

uygulama sürecini takip ederek gerektiğinde rehberlik edebilir. Öğrenci hangi çalışmayı, hangi süre ile hangi yöntemle yapacağını kendisi tasarlar, bu süreç ona öz disiplin, sorumluluk, bilişsel ve duyuşsal katkılar sağlamaktadır (Özkan, 2020).

1.3.9 Öğrencinin Başlatması Yöntemi

Bu yöntemde öğretmenin herhangi yönlendirmesi ve ön hazırlığı yoktur. Tamamen öğrencinin kendisi ve herhangi bir konu ve çalışma alanı ile ilgili ulaşmak istediği düzeye yönelik tasarımlarının sonucunda ortaya çıkan bir durumdur. Bireysel özelliklerinin ve içsel motivasyonunun farkında olan öğrenci, öğretmenine tasarladığı ve yapmak istediği çalışmalarını paylaşmasıyla ortaya çıkan bu durum, öğretmenin de uygun bulması üzerine başlayan ve eğitim öğretim sürecinde öğrenci merkezli devam eden bir durumdur (Özkan, 2020).

1.3.10 Kendi Kendine Öğrenme Yöntemi

Sporcunun bu yöntemi uygulayabilmesi için tüm öğrenme kademelerinde kendisi karar vererek uyguladığı yöntemdir. Bu yöntemde bütün etkinlikler bağımsız olarak öğrenci tarafından yapılır (Mirzeoğlu, 2017).

1.4 Spora Katılım Süreci

Bireylerin sporla tanışması genel bir kaide olarak bir branş ya da egzersizle başladığı öngörülmektedir. Burada ailenin önemi çok büyüktür. Çocuğun spora başlaması çoğu zaman aile de ki spor yapan kişinin yönlendirmesi ve de spor salonuna ulaşım ile doğru orantılıdır. Burada önemli birkaç başlıkla ele alınması gerekmektedir. Bunlar; Aile, Okul ve Spor Kulüpleri'dir.

1.4.1 Aile

Aile, tüm toplumda bütün diğer kurumların, işleyebilmeleri için katkısına muhtaç oldukları bir müessesedir (Dönmezer, 1984,)

İnsanın biyolojik olarak yaşamının başladığı andan itibaren içinde bulunduğu ilk sosyal ortam ailedir. Aile toplumsal kurum içerisinde bireyin yaşama yönelik gelişim ve değişimine etki eden en önemli birimlerden biridir. İnsan bu toplumsal kurum içerisinde nasıl yön verilirse bu yönlendirme çerçevesinde yaşar ve davranışlarına şekillendirebilir (Ozankaya, 1987).

Ebeveynlerin spora katılım noktasında önemli bir rolü vardır. Aile içerisindeki spora olan tutumu (eğitimi sistemi, akademik kaygı, serbest zaman imkânları, cinsiyet, sakatlık kaygısı, sosyo ekonomik durumu, ulaşım ve tesisleşme) o kişinin spora katılıp katılmama durumunu belirlemektedir. Birçok spora yatkın ve yetenekli kişi spora ya başlayamamaktadır ya da geç başlamaktadır. Bu da spor kültürü ile doğru orantılı bir şekilde kendini belli etmektedir. Ailede sporu düzenli yapan bir kişi varsa orada hem sporu teşvik vardır hem de önemli derecelere baktığımızda ailede de başarılı sporcular olduğunu görmekteyiz.

1.4.2 Okul

Okullar aileden sonra ikinci sosyalleşme kurumlarıdır. Eğitim kurumlarının kendine özgü özelliklerinin öğrencinin okul başarısı ile birlikte spor yaşantısında da etkilidir (Kılıcıgil, 1998).

Eğitim hayatında çocuğun kendini tanıyıp kabiliyetler elde etmesine kılavuzluk etmek gerekmektedir. Çocuklara daha fazla çalışma imkanları sunularak yetenekli olduğu alanda başarılı kılmak, çocukların yeterlilik duygusuna katkı sağlayacaktır (Kangalgil ve Dönmez, 2003).

Eğitim ve öğretimin belirli bir program dâhilinde yürütülebilmesi ve spor eğitiminin daha yaygın hale getirilmesi son derece katılım süreçlerini etkileyecektir. Özellikle okul öncesi, ilkokul, ortaokul ve lise müfredatlarında daha fazla beden eğitimi ve spor derslerine yer vermek suretiyle spora katılım sürecinde önem arz etmektedir.

Bu dönemlerde spora başlayan çocuklarda spor kültürünün daha yerleşmiş olduğunu görüyoruz. Okullarda spor kültürünü alan öğrenciler hem eğitim hayatında hem de sosyal yaşantılarında spora başlamayan çocuklara göre daha başarılı oldukları görülmektedir.

Öğretim kurumlarımız okullarda beden eğitimi ve spor faaliyetlerini eğitim ve öğretimin etkin bir aracı olarak yaygınlaştırırken ülkemizin dünya genelinde spor yarışmalarında başarılı olması içinde önemli bir kaynak oluşturacaktır. Sporda dev atılımlar yapan ülkeler ile aramızdaki farkı kapatmak için konuya bilinçli ve sistemli bir şekilde yaklaşmak gerekmektedir. Sporcu piramidinin tabanı da okullarımız bünyesi içerisinde. Temel spor bilgilerinin verilmesi üstün yetenekli sporcuların

tespit edilmesi bu kurumlarımızda gerçekleşmektedir. Buda okullarımızda uygun bir spor ortamının yaratılmasıyla mümkün olacaktır (M.E.B, 1991).

1.4.3 Spor Kulüpleri

Spor kulüpleri, çeşitli spor faaliyetlerini topluma sunan bir görünüm sunmaktadır. Spor kulüpleri; üye yapıları, gelir ve giderleri, yasal süreçleri ve diğer spor paydaşları ile ilişkileri açısından dikkat çeken tüzel kişiliğe haiz yapılardır. Bu yapılanma içerisinde erken yaşlardan itibaren spor eğitimi imkanı sunma ve imkanlar olgunlaştığında bireyleri profesyonel spora hazırlama konusundaki işlevsellikleri spora katılım noktasında önemlidir (Ulseth, 2004).

Günümüzde gerek bilim ve teknolojiadaki gelişmeler gerekse tıp alanındaki gelişmeler ortalama yaşam sınırını yükseltmiştir. Bu sınırın yükselmesi, spora olan ihtiyacı arttırmaktadır. Spora ihtiyaç gösterenlerin spor yapabilmesi öncelikle spor kulüpleri ve okullar aracılığıyla olabilmektedir (Sunay, 2000).

Küreselleşmeyle birlikte kurumsallaşma, profesyonelleşme süreciyle birlikte kazanma kültürü ve başarı arzusu ortaya çıkmaktadır. Spor kulüpleri bu kültür ve rekabet ortamında geniş sosyo-kültürel ve ekonomik atmosferin ihtiyaçlarını karşılar ve bu dinamikleri hassas bir şekilde yönetmektedir. Bir spor kulübünün hizmet alanındaki rekabet gücü kurumsal yapılanma, stratejik planlama, organizasyon kültürü, teknik ve idari yönetim gibi çalışmalarla değerlendirilmesi gerekmektedir. Spor eğitiminde spor kulüpleri bu anlamda önemli bir işlevi yerine getirmektedir (Samur, 2017).

Aile ve Okul başlıklarından sonra bireylerin spora katılım sürecini etkileyen üçüncü başlığımız spor kulüpleridir. Spor eğitimi alan kişilerin kendini gerçekleştirme durumlarına göre rekreasyonel egzersiz amaçlı ya da performans amaçlı tercihlerini yaparak spor alışkanlıklarını devam ettirdikleri görülmektedir. Spor kulüplerinin sporculara kattıkları ya da sporcuların spor kulüplerine kattıkları kulüplerin daha uzun süre ömürlerinin olduğunu görmekteyiz. Ailede spor eğitimi kültürü alan okullarda devam ettiren ve spor kulüplerinde kendilerini gerçekleştiren bireylerin hem sosyalleşme anlamında hem de psikolojik anlamda spor yapmayan bu kültüre sahip olmayan kişilere nazaran daha sağlıklı ve eğitim hayatında da daha başarılı oldukları gözlemlenmektedir.

1.5.Spora Katılım Sürecindeki Engeller

1.5.1 Sosyolojik Engeller

Çocukların spora katılım yönünde yaşadıkları sosyolojik engeller, kalabalık aileler, göç hareketleri, ekonomik açıdan kaynakların dağılımı, gelir düzeyi ve sosyal çevrelerinin olumsuz etkileri olarak öne çıkan değişkenler olarak söylenebilmektedir (Gratton ve Taylor, 2000),

Elit düzeyde spor ile ilgilenen öğrenci sporcular için, sportif kariyerlerine odaklanmak zamanla hayatın diğer alanlarından vazgeçme sonuçlarına da sebep olabilmektedir. Spor yaşantısında hedeflerine ulaşmak için eğitim hayatlarından, iş imkânlarından ve sosyal ilişkilerinden mahrum kalabilir ve elit sporcu olma yolunda mücadele ederken birçok zorlukla karşılaşmaktadırlar (Örnek ve Biçer, 2021).

1.5.2 Psikolojik Engeller

Bireylerin spor faaliyetlerini katılımını etkileyen sebepler, zihinsel hazır bulunuşluluk, özgüven, kaygı ve stres düzeyi olarak öne çıkmaktadır. Öğrenci sporcuların sportif faaliyetlere katılımları onların mental kapasitelerine bağlıdır. Sporcu, kulübünün, okulunun, ailesi ve arkadaş gruplarının tercih ettiği spor dalını gerçekleştireceğine inanmıyorsa, çocuğun sportif faaliyete katılımı açısından engel teşkil edecektir (Eime ve ark., 2013).

1.5.3 Ekonomik Engeller

Öğrenci sporcuların spora katılımında belgelenmiş eşitsizlikler vardır; düşük gelirli ailelerden gelen gençler ve daha düşük kaynaklara sahip topluluklarda yaşayanlar daha az fiziksel aktiviteye katılmaktadır. Organize spor katılımı ve sporda uzmanlaşma, düşük sosyo-ekonomik statüye sahip ailelerin çocuklarında daha düşük olma eğilimindedir. Düşük gelirli sakinlerin yüksek oranda olduğu topluluklarda, fiziksel aktivite için daha az ticari tesis ve organize spor için daha az seçenek vardır. Varlıklı yerleşim alanları (il, ilçe, mahalle) genellikle daha fazla spor tesislerine sahiptir, suç ve trafikten daha güvenlidir, daha elverişli bir görünüme sahiptir ve düşük gelirli yerlere göre spor ve rekreasyon tesislerine daha iyi erişime sahiptir. Yukarıda sayılan faktörlerden ötürü spora katılım boyutunda (çocukların çeşitli sporları ve fiziksel aktiviteleri deneme süreci) katılımını daha da zorlaştırmaktadır (Tandon ve ark., 2021).

1.5.4 Ulaşım Engelleri

Pehlivan (2009)'ın yaptığı araştırmaya katılan ailelerin çocuklarının spora devam edebilmesi yönünde gördükleri engeller arasında spor alanlarına ulaşımı bir engel olarak gördükleri tespit etmiştir.

Düşük gelire sahip ailelerden spora katılım gösteren çocuklar, diğer gelir gruplarına sahip ailelerin çocuklarına göre ulaşım engellerine sahip olabilmektedir. Bu gelir gruplarından spora katılan öğrenci sporcuların, toplu taşımaya ücretsiz erişimi, uzun vadeli ulaşım planlamasında spor tesislerine ve toplum merkezlerine erişimin dikkate alınması, toplu taşımada güvenlik önlemlerinin artırılması, spor alanlarına daha güvenli yürüyüş ve bisiklet yolları oluşturulması gibi potansiyel çözümler içeren değiştirilebilir bir engeldir (Tandon ve ark., 2021). Ulaşım sorunları sosyal dezavantajlı bölgelerde yaşayan insanlar için de engel teşkil edebilir; İskoçya'daki araştırmalar, dinlenme tesislerinin yüksek sosyo-ekonomik alanlar lehine eşitsiz dağılımını vurguluyor ve bunun, sosyal dezavantajlı bölgelerden gelen insanlar arasında fiziksel aktiviteye katılımın azalmasına katkıda bulunabileceği sonucuna varmaktadır (Assembly, 2010).

1.5.5 Tesisleşme Engelleri

Öğrenci sporcuların spora katılımı açısından bakıldığında; spor tesislerinin bireylerin ihtiyaçlarına iyi uyarlanmaması bir engel olarak algılanabilmektedir. Yerleşim yeri yakınlığı, sosyo-ekonomik durum ve zaman faktörleri göz önüne alındığında sporcu öğrenciler kendi mahallelerinde bulunan spor tesislerini tercih edebilmektedir. Evlerinin yakınında spor tesislerinin yetersizliği de tercih edilen branş ve sportif performans boyutlarından ele alındığında katılım engelleri olarak değerlendirilebilmektedir (Bragaru ve ark., 2013).

1.5.6 Zaman Engeli

Özellikle beceriye dayalı müsabaka sporlarında spora katılım artmaya devam ettikçe, birçok engel sayısı da meydana çıkmaktadır. Performans sporu zaman ve emek gerektirir. Sporcuları zaman imkânına ulaştırabilmek için programlar geliştirilebilir. Ebeveynleri, sporcuları, antrenörleri, toplum liderlerini, okul yöneticilerini ve sağlık sistemini dahil eden kapsamlı bir program, bu engellerin aşılmasında kritik öneme sahip olacaktır (Pandya, 2021).

1.5.7 Güvenlik Engeli

Spora katılım açısından spor faaliyeti yapılan yer ve mekânların emniyet ve güvenlik tedbirleri önem arz etmektedir (Tekin, Ramazanoğlu ve Tekin, 2004). Spor alanlarında güvenlik yetersizliğinin bireylerin spora katılımlarını sınırlandırdığı birçok çalışmada bildirilmiştir. Bahsedilen spor alanlarında güvenlik engelleri azaltmak veya ortadan kaldırmak için; güvenlik politikası ve yönergeleri ile ilgili stratejiler uygulanabilmesi engelleri aşmada etkili olabilecektir (Duman, 2022). Sosyal dezavantajlı alanların orada yaşayan öğrenci sporcuları belirli spor faaliyetlerine katılmaktan caydırabilir. Örneğin suç oranının yüksek olduğu alanlar, sakinlerin koşu gibi aktivitelerinin güvenliğini sorgulamasına neden olabilmektedir (Assembly, 2010).

1.5.8 Coğrafi konum Engeli

Spor faaliyetlerine katılımın önündeki sebeplerden biriside coğrafi anlamda bölgenin arazi ve iklim koşullarıdır. Coğrafi konum, yapılacak spor faaliyetlerinde doğrudan etkili olmaktadır. Kış ikliminin yaygın olduğu bölgelerde kış sporları tesislerinin ve sıcak denizi olan bölgelere de su sporlarına yönelik tesislerin yapılması katılımın önündeki engelleri kaldıracaktır. Özellikle iklim koşulları fiziki yapı ve tesis planlamalarındaki ulaşım ve diğer etmenler spor faaliyetlerine katılımını belirlemektedir (Demirel ve Harmandar, 2009).

1.5.9 Cinsiyet Engeli

Spora katılım konusunda, kız ve erkek çocukların sporla sosyalleştirilmesinde çifte standart söz konusu olabilmektedir (Fasting,1987). Cinsiyet engeli için, kadın örneğinden hareketle, hizmet sağlayıcılar kadınların belirli sosyo-kültürel ihtiyaçlarına ilişkin olumsuz tutumlara sahip olabilirler. Kadınlar için aktivite düzeyleriyle ilgili en büyük engellerden biri, fiziksel aktivitenin kadınsı olmadığı algısıdır. Bu, spor endüstrisinin üst düzeylerinde görülen cinsiyet dengesizliğinde, spor faaliyetlerinin medyadaki tasvirinde ve birçok kadının biçimlendirici deneyimlerinde açıkça görülmektedir (Assembly, 2010).

2. MATERYAL VE METOD

2.1 Çalışma Grubu

Araştırma grubumuzda Kocaeli İlinde aktif bir şekilde spora yaşantısına devam eden 11-16 yaş grubu sporcuları oluşturmaktadır. Bu sporcular Atletizm, Judo, Güreş, Eskrim, Cimnastik branşlarında spor eğitimi gören sporcular üzerinde anket formları yolu ile çalışmamıza gönüllü olarak katılmayı kabul eden 105 kadın, 157 erkek olmak üzere toplam 262 sporcu oluşturmaktadır.

2.2 Veri Toplama Aracı

Çalışmamızda, araştırmacı tarafından hazırlanan Kişisel Bilgi Formu ve Günel (2018)'in oluşturduğu 39 soruluk “Spora Katılımın Önündeki Engellerin Belirlenmesi” anketi kullanılmıştır. Veri toplama aracının ilk bölümünde, sporcuların cinsiyet, spor branşı, kaç yıldır spor yaptığı, milli sporcu olup olmadığı, anne eğitim durumu, baba eğitim durumu, ailede spor yapan biri var mı ve sporda destek alıyor mu gibi soruların oluşturduğu demografik bilgileri yer almaktadır.

İkinci bölümünde ise Sporcuların spor yapma nedenleri, spor yaparken karşılaşılan zorluklar, spora başladıktan sonra hayatlarındaki değişiklik algıları ölçülmüş olup, anket (ölçek) 5'li Likert tipinde (1) Kesinlikle Katılmıyorum (2) Katılmıyorum (3) Ne Katılıyorum Ne Katılmıyorum (4) Katılıyorum (5) Kesinlikle Katılıyorum formatında algılanan yarar (1-10) sporcuların spor yapma nedenleri, (1-10) spor yaparken karşılaşılan zorluklar, (1-19) spora başladıktan sonra hayatınızdaki değişiklik 3 alt boyuttan ve 39 maddeden oluşmaktadır.

2.3 Verilerin Toplanması

Veri toplama aşamasında anket dağıtım yöntemi kullanılarak yüz yüze anket uygulaması gerçekleştirilmiş ve elde edilen sonuçlar herhangi bir müdahale olmaksızın kaydedilmiştir. Eş zamanlı olarak, katılımcılara çalışma ile ilgili geniş bir bilgi paylaşımı sunulmuş ve ardından geri bildirimler alınarak anketin uygulanmasına dair bir çerçeve belirlenmiştir.

2.4 Verilerin Analizi

Verilerin analizi SPSS26 programında yapılmıştır. Değişkenlerin normal dağılıma uygunlukları istatistikler testler (Kolmogorov-smirnov) yöntemiyle

belirlenmiştir. Bağımsız iki grup karşılaştırılmasında bağımsız iki toplum ortalamasına/oranlarına dayalı iki örneklem t testi, üç ve daha fazla bağımsız grup karşılaştırmasında tek yönlü varyans analizi uygulanmıştır. Ayrıca tanımlayıcı istatistik tablosuna yer verilmiştir. Verilerin analizi %95 güven aralığında ve 0.05 hata payı ile çözümlenmiştir.

2.5 Araştırma Soruları ve Hipotezler

H-1: Sporcuların spor yapma nedenleri, sporda yaşadığı zorluklar ve spora başladıktan sonraki yaşantısındaki değişiklikler cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık var mıdır?

H-2: Sporcuların spor yapma nedenleri, sporda yaşadığı zorluklar ve spora başladıktan sonraki yaşantısındaki değişiklikler milli sporcu değişkenine göre anlamlı bir farklılık var mıdır?

H-3: Sporcuların spor yapma nedenleri, sporda yaşadığı zorluklar ve spora başladıktan sonraki yaşantısındaki değişiklikler ailede sporcu durumu değişkenine göre anlamlı bir farklılık var mıdır?

H-4: Sporcuların spor yapma nedenleri, sporda yaşadığı zorluklar ve spora başladıktan sonraki yaşantısındaki değişiklikler anne eğitimi değişkenine göre anlamlı bir farklılık var mıdır?

H-5: Sporcuların spor yapma nedenleri, sporda yaşadığı zorluklar ve spora başladıktan sonraki yaşantısındaki değişiklikler baba eğitimi değişkenine göre anlamlı bir farklılık var mıdır?

H-6: Sporcuların spor yapma nedenleri, sporda yaşadığı zorluklar ve spora başladıktan sonraki yaşantısındaki değişiklikler spor branşı değişkenine göre anlamlı bir farklılık var mıdır?

H-7: Sporcuların spor yapma nedenleri, sporda yaşadığı zorluklar ve spora başladıktan sonraki yaşantısındaki değişiklikler spor yaşı değişkenine göre anlamlı bir farklılık var mıdır?

H-8: Sporcuların spor yapma nedenleri, sporda yaşadığı zorluklar ve spora başladıktan sonraki yaşantısındaki değişiklikler sporda destek alma durumu değişkenine göre anlamlı bir farklılık var mıdır?

3.1. BULGULAR

Tablo 1. Katılımcıların Bazı Değişkenlere Göre Dağılımları

		f	%	Geçerli yüzde	Kümülatif Yüzde
Cinsiyet	Kadın	105	40,1	40,1	40,1
	Erkek	157	59,9	59,9	100,0
	Toplam	262	100,0	100,0	
Spor Branşı	Atletizm	67	25,6	25,6	25,6
	Judo	83	31,7	31,7	57,3
	Güreş	58	22,1	22,1	79,4
	Eskrim	40	15,3	15,3	94,7
	Cimnastik	14	5,3	5,3	100,0
	Toplam	262	100,0	100,0	
Spor Yaşı	1-2 yıl	147	56,1	56,1	56,1
	3-4 yıl	66	25,2	25,2	81,3
	5 yıl ve üstü	49	18,7	18,7	100,0
	Toplam	262	100,0	100,0	
Milli Sporcu	Evet	18	6,9	6,9	6,9
	Hayır	244	93,1	93,1	100,0
	Toplam	262	100,0	100,0	
Anne Eğitim durumu	İlköğretim	57	21,8	21,8	21,8
	Lise	140	53,4	53,4	75,2
	Üniversite	57	21,8	21,8	96,9
	Lisansüstü	8	3,1	3,1	100,0
	Toplam	262	100,0	100,0	
Baba Eğitim Durumu	İlköğretim	40	15,3	15,3	15,3
	Lise	131	50,0	50,0	65,3
	Üniversite	81	30,9	30,9	96,2
	Lisansüstü	10	3,8	3,8	100,0
	Toplam	262	100,0	100,0	
Ailede Sporcu var mı?	Evet	145	55,3	55,3	55,3
	Hayır	117	44,7	44,7	100,0
	Toplam	262	100,0	100,0	
Sporde Destek Durumu	Spor Kulüpleri	119	45,4	45,4	45,4
	SEM	73	27,9	27,9	73,3
	Destek almıyorum	70	26,7	26,7	100,0
	Toplam	262	100,0	100,0	

Araştırma içinde bulgular kısmında tablo birde katılımcıların bazı değişkenlere göre dağılımları incelendiğinde cinsiyet demografik özelliğine göre 105 kadın (%40,1) 157 erkek (%59,9) toplam 262 kişiye ulaşılmıştır. Spor yaşantısını hangi spor dalı sorusuna göre Atletizm 67 sporcu (25,6), Judo 83 sporcu (31,7), Güreş 58 sporcu (22,1), Eskrim 40 sporcu (15,3) ve Cimnastik 14 sporcu (5,3) dan oluşmuştur. Kaç yıldır bu sporu yapıyorsunuz sorusuna göre 1-2 spor yaş 147 sporcu (56,1), 3-4 spor yaş 66 sporcu (25,2) ve 5 yaş ve üstü 49 sporcu (18,7) katılım sağlamıştır. Milli takımlarda görev alan milli sporcu sorusuna göre evet işaretleyen 18 sporcu (6,9) ve hayır işaretleyen 244 sporcu (93,1) belirlenmiştir. Sporunun ailesindeki anne eğitimi durumu sorusuna göre ilköğretim 57 (21,8), lise 140 (53,4), lisans 57 (21,8) ve lisansüstü 8 (3,1) dir. Sporunun ailesindeki baba eğitimi durumu sorusuna göre ilköğretim 40 (15,38), lise 131 (50,0), lisans 81 (30,9) ve lisansüstü 10 (3,8) dir. Katılımcıların ailede sporcu var mı sorusuna göre evet işaretleyen 145 (55,3) ve hayır işaretleyen 117 (44,7) kişiden oluşmaktadır. Bir diğer değişken olan sporda destek alıyor musunuz sorusuna göre ise katılımcıların spor kulüpleri 119 (45,4) SEM 73 (27,9) ve destek almıyorum 70 (26,7) kişidir.

Tablo 2. Cinsiyet değişkenine göre spor yaşantısındaki spor yapma nedenleri, spor yaşantısındaki zorluklar ve spora başladıktan sonra yaşantısındaki değişiklikler toplam puanlara ait tanımlayıcı istatistik ve p değerleri

	Cinsiyet	N	Sıra Ortalaması	Sıralar Toplamı	Z	p
Spor Yapma Nedenleri Toplam Puan	Kadın	105	130,00	13650,50	-,262	,794
	Erkek	157	132,50	20802,50		
	Toplam	262				
Spor Yaşantısındaki Zorluklar Toplam Puan	Kadın	105	130,08	13658,50	-,249	,804
	Erkek	157	132,45	20794,50		
	Toplam	262				
Spora Başladıktan Sonra Yaşantısındaki Değişiklikler Toplam Puan	Kadın	105	124,76	13099,50	-1,179	,238
	Erkek	157	136,01	21353,50		
	Toplam	262				

Cinsiyet değişkenine göre spor yapma nedenleri, spor yaşantısındaki zorluklar ve spora başladıktan sonra yaşantısındaki değişiklikler alt boyutları incelendiğinde istatistiksel açıdan anlamlı farklılık bulunmamıştır ($p>0.05$).

Tablo 3. Spor Branşı değişkenine göre spor yaşantısındaki spor yapma nedenleri, spor yaşantısındaki zorluklar ve spora başladıktan sonra yaşantısındaki değişiklikler toplam puanlara ait tanımlayıcı istatistik ve p değerleri

	Spor Branşı	N	Sıra Ortalaması	X ²	p	Farkın Kaynaklandığı Grup
Spor Yapma Nedenleri Toplam Puan	Atletizm ¹	67	134,06	15,591	,004	
	Judo ²	83	122,23			2<4 p=0,007
	Güreş ³	58	114,68			3<4 p=0,002
	Eskrim ⁴	40	171,88			
	Cimnastik ⁵	14	128,54			
	Toplam	262				
Spor Yaşantısındaki Zorluklar Toplam Puan	Atletizm ¹	67	162,57	18,300	,001	
	Judo ²	83	112,16			2<1 p=0,000
	Güreş ³	58	128,91			4<1 p=0.039
	Eskrim ⁴	40	119,04			
	Cimnastik ⁵	14	143,82			
	Toplam	262				
Spora Başladıktan Sonra Yaşantısındaki Değişiklikler Toplam Puan	Atletizm ¹	67	115,53	11,516	,021	
	Judo ²	83	133,23			1<4 p=0,017
	Güreş ³	58	121,86			
	Eskrim ⁴	40	162,98			
	Cimnastik ⁵	14	147,68			
	Toplam	262				

Spor branşı değişkenine göre spor yapma nedenleri, spor yaşantısındaki zorluklar ve spora başladıktan sonra yaşantısındaki değişiklikler alt boyutları incelendiğinde istatistiksel açıdan anlamlı farklılık bulunmuştur ($p<0.05$). Spor yapma nedenleri alt boyutunda farkın hangi gruptan kaynaklandığına dair yapılan incelemede

judo ve güreş branşına göre eskrim branşı lehine istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p<0.05$).

Spor Yaşantısındaki Zorluklar alt boyutunda farkın hangi gruptan kaynaklandığına dair yapılan incelemede judo ve eskrim branşına göre atletizm branşı lehine istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p<0.05$).

Spora Başladıktan Sonra Yaşantısındaki Değişiklikler alt boyutunda farkın hangi gruptan kaynaklandığına dair yapılan incelemede atletizm branşına göre eskrim branşı lehine istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p<0.05$).

Tablo 4. Spor Yaşı değişkenine göre spor yaşantısındaki spor yapma nedenleri, spor yaşantısındaki zorluklar ve spora başladıktan sonra yaşantısındaki değişiklikler toplam puanlara ait tanımlayıcı istatistik ve p değerleri

	Spor Yaşı	N	Sıra Ortalaması	X ²	p	Farkın Kaynaklandığı Grup
Spor Yaşantısındaki Zorluklar Toplam Puan	1-2 yıl ^A	147	133,50	0,452	0,798	
	3-4 yıl ^B	66	131,77			
	5 yıl ve üstü ^C	49	125,13			
	Toplam	262				
Spora Başladıktan Sonra Yaşantısındaki Değişiklikler Toplam Puan	1-2 yıl ^A	147	133,71	8,817	0,012	B<C P=0,010
	3-4 yıl ^B	66	110,90			
	5 yıl ve üstü ^C	49	152,60			
	Toplam	262				
Spor Yapma Nedenleri Toplam Puan	1-2 yıl ^A	147	140,21	8,470	0,014	B<A P=0,013
	3-4 yıl ^B	66	108,15			
	5 yıl ve üstü ^C	49	136,82			
	Toplam	262				

Spor yaşantısındaki zorluklar alt boyutları incelendiğinde istatistiksel açıdan anlamlı farklılık bulunmamıştır ($p>0.05$).

Spor yaşı değişkenine göre spora başladıktan sonra yaşantısındaki değişiklikler ve spor yapma nedenleri alt boyutları incelendiğinde istatistiksel açıdan anlamlı farklılık bulunmuştur ($p<0.05$). Spora Başladıktan Sonra Yaşantısındaki Değişiklikler alt boyutunda farkın hangi gruptan kaynaklandığına dair yapılan incelemede 3-4 yıl

grubuna göre 5 ve üstü grup lehine istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p<0.05$).

Spor yapma nedenleri alt boyutunda farkın hangi gruptan kaynaklandığına dair yapılan incelemede 3-4 yıl grubuna göre 1-2 yıl grup lehine istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p<0.05$).

Tablo 5. Milli Sporcu değişkenine göre spor yaşantısındaki spor yapma nedenleri, spor yaşantısındaki zorluklar ve spora başladıktan sonra yaşantısındaki değişiklikler toplam puanlara ait tanımlayıcı istatistik ve p değerleri

	Milli Sporcu	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	Z	p
Spor Yapma Nedenleri Toplam Puan	Evet	18	139,94	2519,00	-,491	,624
	Hayır	244	130,88	31934,00		
	Toplam	262				
Spor Yaşantısındaki Zorluklar Toplam Puan	Evet	18	117,97	2123,50	-,787	,431
	Hayır	244	132,50	32329,50		
	Toplam	262				
Spora Başladıktan Sonra Yaşantısındaki Değişiklikler Toplam Puan	Evet	18	158,22	2848,00	-1,552	,121
	Hayır	244	129,53	31605,00		
	Toplam	262				

Milli sporcu değişkenine göre spor yapma nedenleri, spor yaşantısındaki zorluklar ve spora başladıktan sonra yaşantısındaki değişiklikler alt boyutları incelendiğinde istatistiksel açıdan anlamlı farklılık bulunmamıştır ($p>0.05$).

Tablo 6. Anne Eğitimi durumu değişkenine göre spor yaşantısındaki spor yapma nedenleri, spor yaşantısındaki zorluklar ve spora başladıktan sonra yaşantısındaki değişiklikler toplam puanlara ait tanımlayıcı istatistik ve p değerleri

	Anne Eğitimi	N	Sıra Ortalaması	X²	p
Spor Yaşantısındaki Zorluklar Toplam Puan	İlköğretim	57	136,36	2,573	0,462
	Lise	140	124,74		
	Üniversite	57	141,51		
	Lisansüstü	8	143,88		
	Toplam	262			
Spora Başladıktan Sonra Yaşantısındaki Değişiklikler Toplam Puan	İlköğretim	57	120,26	3,843	0,279
	Lise	140	140,00		
	Üniversite	57	123,45		
	Lisansüstü	8	120,19		
	Toplam	262			
Spor Yapma Nedenleri Toplam Puan	İlköğretim	57	110,57	7,566	0,056
	Lise	140	138,59		
	Üniversite	57	129,78		
	Lisansüstü	8	168,88		
	Toplam	262			

Anne eğitimi değişkenine göre spor yapma nedenleri, spor yaşantısındaki zorluklar ve spora başladıktan sonra yaşantısındaki değişiklikler alt boyutları incelendiğinde istatistiksel açıdan anlamlı farklılık bulunmamıştır ($p>0.05$).

Tablo 7. Baba Eğitimi değişkenine göre spor yaşantısındaki spor yapma nedenleri, spor yaşantısındaki zorluklar ve spora başladıktan sonra yaşantısındaki değişiklikler toplam puanlara ait tanımlayıcı istatistik ve p değerleri

	Baba Eğitimi	N	Sıra Ortalaması	X²	p
Spor Yaşantısındaki Zorluklar Toplam Puan	İlköğretim	40	125,39	0,969	0,809
	Lise	131	136,03		
	Üniversite	81	127,57		
	Lisansüstü	10	128,40		
	Toplam	262			
Spora Başladıktan Sonra Yaşantısındaki Değişiklikler Toplam Puan	İlköğretim	40	134,09	0,794	0,851
	Lise	131	132,20		
	Üniversite	81	127,09		
	Lisansüstü	10	147,75		
	Toplam	262			
Spor Yapma Nedenleri Toplam Puan	İlköğretim	40	121,69	1,078	0,782
	Lise	131	131,10		
	Üniversite	81	136,81		
	Lisansüstü	10	133,00		
	Toplam	262			

Baba eğitimi değişkenine göre spor yapma nedenleri, spor yaşantısındaki zorluklar ve spora başladıktan sonra yaşantısındaki değişiklikler alt boyutları incelendiğinde istatistiksel açıdan anlamlı farklılık bulunmamıştır ($p>0.05$).

Tablo 8. Ailede Sporcu Var Mı? değişkenine göre spor yaşantısındaki spor yapma nedenleri, spor yaşantısındaki zorluklar ve spora başladıktan sonra yaşantısındaki değişiklikler toplam puanlara ait tanımlayıcı istatistik ve p değerleri

	Ailede Sporcu Var Mı?	N	Ortalama	Standart Sapma	T	p
Spor Yapma Nedenleri Toplam Puan	Evet	145	32,8414	6,80245	-0,468	0,640
	Hayır	117	33,2393	6,88908		

Ailede sporcu var mı? değişkenine göre spor yapma nedenleri, alt boyutu incelendiğinde istatistiksel açıdan anlamlı farklılık bulunmamıştır ($p>0.05$).

Tablo 9. Ailede Sporcu Var Mı? değişkenine göre spor yaşantısındaki zorluklar ve spora başladıktan sonra yaşantısındaki değişiklikler toplam puanlara ait tanımlayıcı istatistik ve p değerleri

	Ailede Sporcu Var Mı?	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	Z	p
Spor Yaşantısındaki Zorluklar Toplam Puan	Evet	145	132,96	19279,50	-,349	0,727
	Hayır	117	129,69	15173,50		
	Toplam	262				
Spora Başladıktan Sonra Yaşantısındaki Değişiklikler Toplam Puan	Evet	145	134,09	19442,50	-,615	0,538
	Hayır	117	128,29	15010,50		
	Toplam	262				

Ailede sporcu var mı? değişkenine göre spor yaşantısındaki zorluklar ve spora başladıktan sonra yaşantısındaki değişiklikler alt boyutları incelendiğinde istatistiksel açıdan anlamlı farklılık bulunmamıştır ($p>0.05$).

Tablo 10. Sporda Destek Alma Durumu değişkenine göre spor yaşantısındaki spor yapma nedenleri toplam puanlara ait tanımlayıcı istatistik ve p değerleri

	Sporda Destek Alma Durumu	N	Ortalama	Standart Sapma	F	p	Farkın Kaynaklandığı Grup (Bonferroni)
Spor Yapma Nedenleri Toplam Puan	Spor Kulüpleri ¹	119	33,8824	7,25466	6,077	0,003	3<1 P=0,004 3<2 P=0,011
	SEM ²	73	33,9041	5,88587			
	Destek Almıyorum ³	70	30,6286	6,51458			
	Toplam	262	33,0191	6,83099			

Sporda destek alma durumu değişkenine göre spor yapma nedenleri alt boyutu incelendiğinde istatistiksel açıdan anlamlı farklılık bulunmuştur ($p<0.05$).

Spor yapma nedenleri alt boyutunda farkın hangi gruptan kaynaklandığına dair yapılan incelemede destek almıyorum grubuna göre spor kulüpleri ve SEM grup lehine istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p<0.05$).

Tablo 11. Sporda Destek Alma Durumu değişkenine göre spor yaşantısındaki zorluklar ve spora başladıktan sonra yaşantısındaki değişiklikler toplam puanlara ait tanımlayıcı istatistik ve p değerleri

	Sporda Destek Alma Durumu	N	Sıra Ortalaması	X ²	p	Farkın Kaynaklandığı Grup
Sporda Yaşantısındaki Zorluklar Toplam Puan	Spor Kulüpleri ¹	119	144,47	6,651	0,036	1<2 P=0,017
	SEM ²	73	117,78			
	Destek Almıyorum ³	70	123,76			
	Toplam	262				
Sporda Başladıktan Sonra Yaşantısındaki Değişiklikler Toplam Puan	Spor Kulüpleri ¹	119	129,08	2,614	0,271	
	SEM ²	73	143,10			
	Destek Almıyorum ³	70	123,52			
	Toplam	262				

Sporda destek alma durumu değişkenine göre Sporda Yaşantısındaki Zorluklar alt boyutu incelendiğinde istatistiksel açıdan anlamlı farklılık bulunmuştur (p<0.05).

Sporda başladıktan sonra yaşantısındaki değişiklikler alt boyutunda yapılan incelemede ise istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık bulunmamıştır (p>0.05).

Sporda Yaşantısındaki Zorluklar alt boyutunda farkın hangi gruptan kaynaklandığına dair yapılan incelemede spor kulüpleri grubuna göre SEM grubu lehine istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık bulunmuştur (p<0.05).

4.TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

4.1 Tartışma

Kocaeli İlinde çalışma alanımızı ilgilendiren branşlarla ilgili olarak spora destek boyutunda yerel yönetimler, kamu kurumları ve spor kulüpleri bünyesinde atletizm branşında 3, judo branşında 10, güreş branşında 11, eskrim branşında 3, cimmastik branşında 6 spor tesisinde branşların antrenman ve müsabaka gibi faaliyetleri yürütülmektedir. Araştırmamızı yukarıda belirtilen branşlarda faaliyet gösteren 105 kadın, 157 erkek olmak üzere toplam 262 sporcu oluşturmaktadır.

Cinsiyet değişkenine göre spor yapma nedenleri, spor yaşantısındaki zorluklar ve spora başladıktan sonra yaşantısındaki değişiklikler alt boyutları incelendiğinde istatistiksel açıdan anlamlı farklılık bulunmamıştır ($p>0.05$). Yüksel (2014)'in çalışmasında, spora katılım amaçları arasında yer alan değişkenleri incelerken cinsiyet değişkeni arasında anlamlı bir ilişkinin olmadığını tespit etmiştir. Bir diğer çalışmada ise araştırma bulgularımızdan farklı olarak; Zafer (2018)'in araştırmasında katılımcı bireylerin %88'i cinsiyet ve spor arasında bir yakınlık görüldüğü, %12'lik bölümü ise herhangi bir yakınlık görülmediğini belirtmiştir.

Spor branşı değişkenine göre spor yapma nedenleri, spor yaşantısındaki zorluklar ve spora başladıktan sonra yaşantısındaki değişiklikler alt boyutları incelendiğinde istatistiksel açıdan anlamlı farklılık bulunmuştur ($p<0.05$). Spor yapma nedenleri alt boyutunda farkın hangi gruptan kaynaklandığına dair yapılan incelemede judo ve güreş branşına göre eskrim branşı lehine istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p<0.05$). Çolakoğlu ve ark. (2020)'nin çocukların, eskrim branşını tercih etmelerini isteyen anne ve babaların nedenleri arasında zihinsel gelişimi, dikkat eksikliği ve sosyal medyadan uzaklaştırmak gibi birçok etmenden dolayı eskrim branşına yönlendiklerini belirtmiştir. Araştırmadaki bulgularımız sonucunda, Güreş ve Judo branşına göre Eskrim branşını tercih eden ailelerin spor yapma nedenleri arasında iyi bir eğitime sahip olmak, sosyal ilişkilerini geliştirmek ve başarılı bir sporcu olmak gibi olgular tespit edilmiştir.

Spor yaşantısındaki zorluklar alt boyutunda farkın hangi gruptan kaynaklandığına dair yapılan incelemede judo ve eskrim branşına göre atletizm branşı

lehine istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p<0.05$). Bu araştırma bulgularımız ile Şahinler (2021)'in çalışma bulguları arasında atletizm branşında zorluklarla baş edebilme yeteneği arasında benzer sonuçlar içermektedir. Burada atletizm branşının diğer branşlara göre farklı branş teknik özelliklerine sahip olması ve spor branşına özgü zorluk derecesine sahip olmasından kaynaklandığı söylenebilir.

Spora başladıktan sonra yaşantısındaki değişiklikler alt boyutunda farkın hangi gruptan kaynaklandığına dair yapılan incelemede atletizm branşına göre eskrim branşı lehine istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p<0.05$). Çolakoğlu ve ark. (2020)'nın aile, spor yaşantısı ile eğitim hayatının bir yaşam biçimine dönüştüren ilk müessese olduğunu ve ailelerin çocuklarının beklentileri doğrultusunda spora yönlendirdiklerini görmekteyiz. Keskin (2006)' in çalışmasında çocukların spor faaliyetleri ve spor dallarına katılımlarında ailelerin büyük bir bölümünün alınan kararları desteklediklerini gözlemlediğini belirtmiştir. Kartal ve ark. (2016)'nın Eskrim branşıyla ilgilenen çocukların refleks ve dikkat seviyelerinin arttığını tespit etmiştir. Araştırma bulgularımız ve literatür de yer alan araştırmalar incelendiğinde ailelerin çocuklarını spora yönlendirme ve yaşantısına etki etme boyutlarına olumlu yönde etkiledikleri ve eskrim sporu örneğinde olduğu gibi olumlu yönde kazanımlara ulaşıldığı sonucuna varılabilir.

Spor yaşı değişkenine göre spor yaşantısındaki zorluklar alt boyutları incelendiğinde istatistiksel açıdan anlamlı farklılık bulunmamıştır ($p>0.05$). Günel (2018)'in öğrencilerin okul hayatlarının yoğunluğu nedeniyle spor faaliyetlerine zaman ayıramadıklarını ve bunların da eğitim hayatındaki kaygılardan kaynaklandığını ifade etmiştir. Çalışmamız ve ilgili literatür değerlendirildiğinde spor yaşantısında karşılaşılan zorlukların spor yaşından ziyade uygulama ve serbest zaman engellerinden kaynaklandığı görülmüştür.

Spor yaşı değişkenine göre ise spora başladıktan sonra yaşantısındaki değişiklikler ve spor yapma nedenleri alt boyutları incelendiğinde istatistiksel açıdan anlamlı farklılık bulunmuştur ($p<0.05$). Adsız (2010)'ın araştırmasının sonucunda spor faaliyetlerine katılım gösteren çocukların, katılmayan çocuklara oranla %83 daha dikkatli olduğunu belirtmiştir. Araştırma bulgularımız ve literatür kaynaklarının Spora başladıktan sonra yaşanan değişiklikler ve spor yapma nedenleri boyutları açısından olumlu çıktılar içerdiğini görmekteyiz. Spora Başladıktan Sonra Yaşantısındaki

Değişiklikler alt boyutunda farkın hangi gruptan kaynaklandığına dair yapılan incelemede 3-4 yıl grubuna göre 5 ve üstü grup lehine istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p<0.05$). Er (2010)' in çalışmasını incelediğimizde düzenli sportif faaliyetlere katılanların fiziksel gelişiminin yanında psikolojik, sosyal, kültürel ve davranışsal gelişiminde de önemli bir unsur olan sporun akademik başarıyı da olumlu etkilediğini belirtmiştir. Aktif spor yaşamına devam etme süresinin artması sporcuları olumlu yönde etkilediğini görmekteyiz.

Spor yapma nedenleri alt boyutunda farkın hangi gruptan kaynaklandığına dair yapılan incelemede 3-4 yıl grubuna göre 1-2 yıl grup lehine istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p<0.05$). Oyar ve ark. (2001)'nın spora katılım nedeni olarak; fiziki imkanların kapasitesi ve motivasyonel açıdan (sağlık, başarı ve eğlenmek amaçlı) spor yapma nedenlerini etkileyen faktörler rapor edilmiştir. Molinero ve ark. (2009)'nın araştırmalarında Spor yapma nedenlerini açıklarken okul çağında spor faaliyetlerine katılım sağlayan sporcuların, sporla tanıştıkları ve kimlerin etkisiyle yönlendirildikleri, devam durumları, spora katılımında çocuğu yönlendirmenin önemini vurgulamıştır. Oyar ve ark. (2001) ve Molinero ve ark. (2009)'nın çalışmalarında belirtildiği üzere; aile, antrenör ve spor tesisleri gibi etkenlerin belirleyici olduğu belirtilmiştir.

Milli sporcu değişkenine göre spor yapma nedenleri, spor yaşantısındaki zorluklar ve spora başladıktan sonra yaşantısındaki değişiklikler alt boyutları incelendiğinde istatistiksel açıdan anlamlı farklılık bulunmamıştır ($p>0.05$). Özbek ve Şanlı (2011)'nin çalışmalarında Sporcuların milli sporcu olmalarına göre karate branşına yönelme nedenlerine ilişkin görüşleri üzerinde yapılan analizde Karate branşındaki üniversitede elit sporcuların, milli sporcu olmalarına göre 'ailemin etkisi' maddesine göre anlamlı farklılık bulunmuştur. Yine Özbek ve Şanlı (2011)'nin Karate branşı ile uğraşma nedenleri arasında milli sporcu olmalarına göre 'başarı kazanmaktan haz almak' maddesine ilişkin görüşleri üzerinde yapılan analizde anlamlı bir fark tespit etmiştir. Özbek ve Şanlı (2011)'nin çalışması ile araştırmamız arasındaki farkın daha çalışmamıza katılan milli sporcu örneklem sayısının yeterli düzeyde olmamasından kaynaklandığını söyleyebiliriz. Daha fazla örneklem ile daha farklı sonuçlar çıkacağını düşünülmektedir.

Anne eğitimi değişkenine göre spor yapma nedenleri, spor yaşantısındaki zorluklar ve spora başladıktan sonra yaşantısındaki değişiklikler alt boyutları incelendiğinde istatistiksel açıdan anlamlı farklılık bulunmamıştır ($p>0.05$). Literatürde araştırma bulgularımızdan farklı sonuçlara da ulaşılmıştır. Duman ve ark. (2020)'nın araştırmalarında lise öğrencilerinin spor aktivitelerine ilgilerinin araştırılmasında, anne okuryazar ve lisans mezunlarının daha fazla sportif faaliyetlere yönelik ilgi duyduğu tespit edilmiştir. Anne eğitim değişkeninin spora yönlendirmede çocukları üzerinde etkili olduğunu görmekteyiz.

Baba eğitimi değişkenine göre spor yapma nedenleri, spor yaşantısındaki zorluklar ve spora başladıktan sonra yaşantısındaki değişiklikler alt boyutları incelendiğinde istatistiksel açıdan anlamlı farklılık bulunmamıştır ($p>0.05$). Baba eğitimi değişkenine yönelik araştırma bulgularımıza karşın Yılmaz ve Kartal (2022)'in çalışmalarında farklı bulgulara ulaşılmıştır. Babaların eğitim durumunun tenis branşını seçme sebeplerinde etkin bir rol oynadığını ve baba eğitim düzeyine göre anlamlı bir farklılık gösterdiği tespit edilmiştir ($p<0,05$). Elde edilen sonuçlar bir bütün olarak değerlendirildiğinde baba eğitim düzeyinin tenis sporunu tercih etmede önemli bir faktör olduğu ve ayrıca babası lisans ve üstü mezunu olan öğrencilerin bu spora daha fazla yöneldikleri (%85,9) sonucuna ulaşmıştır. Bu oran tenis branşının eğitim ve akademik hayat ile doğru orantılı olduğunu görmekteyiz. Çalışmamız incelendiğinde spora katılım noktasında baba eğitim düzeyinin spora yönlendirmede etkili olduğu söylenebiliriz.

Ailede sporcu var mı? değişkenine göre spor yapma nedenleri alt boyutunu incelendiğimizde istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($p>0.05$). Yılmaz ve Kartal (2022)'in Aile de spor ile ilgilenen bir kişinin olması öğrencilerin tenis branşını seçmesinin arasında anlamlı bir farklılık olduğunu tespit etmiştir ($p<0,05$). Öğrencinin aile bireyleri arasında herhangi bir branş faaliyetlerine katılım sağlayan kişileri olması ailede spor yapan var mı değişkeninin önemini ortaya çıkarmıştır.

Ailede sporcu var mı? değişkenine göre spor yaşantısındaki zorluklar ve spora başladıktan sonra yaşantısındaki değişiklikler alt boyutları incelendiğinde istatistiksel açıdan anlamlı farklılık bulunmamıştır ($p>0.05$). Yüksel (2019)'in çocukların spora yönlendirilmesi konusunda ailede anne ya da babanın spor faaliyetlerine

katılmayanlara göre, spor geçmişi olan ya da hali hazırda aktif olarak spor yapan ebeveynlerin çocuklarını performans sporunu tercih etmesini sağladığı görülmektedir. Tunçel (2021)' in profesyonel kadın sporcuların voleybol branşını tercih etmesinde aile, çevre ve toplum faktörlerinin etkilerinin incelendiği araştırmada, voleybol branşı faaliyetlerine katılım sağlayan aile üyelerinin olması çocukların voleybol branşına yönelmelerinde etkili bir unsur olduğu belirtilmiştir. Bu tespitlerin ailede spor yapan kişilerin olmasının spora destek ve yönelme boyutlarında olumlu etkilere sebep olduğunu görmekteyiz.

Sporda destek alma durumu değişkenine göre Spora başladıktan sonra yaşantısındaki değişiklikler alt boyutunda yapılan incelemede ise istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($p>0.05$). Araştırma bulgularımızdan farklı olarak Yalçın ve Balcı (2013)'nin çalışmaları incelendiğinde yaş gruplarına göre spora katılım sağlayan çocukların tavırlarındaki değişikliklerinin açıkça gözlenebilir bir aralıkta olduğunu belirtmiştir.

Sporda destek alma durumu değişkenine göre spor yapma nedenleri alt boyutu incelendiğinde istatistiksel açıdan anlamlı farklılık bulunmuştur ($p<0.05$). Spor yapma nedenleri alt boyutunda farkın hangi gruptan kaynaklandığına dair yapılan incelemede destek almıyorum grubuna göre spor kulüpleri ve SEM grubu lehine istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p<0.05$). Sporun toplumsal yaşamda öneminin artması, spor faaliyetlerine yönelik kamu ve özel sektörün yatırımlarına ve bütçe pay oranlarının yükselmesine neden olmaktadır. Spor ile ilişkili kamu, özel ve tüzel kişiliğe sahip spor teşkilatlarının, spor organizasyonlarını ve sektör paydaşlarını desteklemesinin çalışmamızı destekler nitelikte uygulamalar sunduğu düşünülmektedir (Sivrikaya ve Demir, 2019). Türkiye Cumhuriyeti Devleti tarafından gerçekleştirilen spor yatırım ve politikaları sporu ve sporcuyla destekler nitelikte olduğu söylenebilmektedir (Cerrahoğlu, 2016). Bu bağlamda Gençlik ve Spor Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı ve Yerel Yönetimlerin Sporcu Eğitim Merkezlerine, spor kulüplerine ve sporculara verdiği destekler gün geçtikçe artmaya başlamıştır. Bu desteklerin (tesis desteği, ayni ve nakdi yardımlar, sporcu bursu, sporcu eğitim bursu vb.) sporun içindeki tüm paydaşları lehine olumlu yönde etkilediği söylenebilir.

Sporda destek alma durumu değişkenine göre spor yaşantısındaki zorluklar alt boyutu incelendiğinde istatistiksel açıdan anlamlı farklılık bulunmuştur ($p<0.05$).

Özbey, Doğan ve Akoğlu (2020)'nin Türkiye'de spor politikasına yön veren Gençlik ve Spor Bakanlığı elit sporcu yetiştirme birimleri kurarak Uluslararası platformlarda başarılı sporcular yetiştirmek amacıyla Sporcu Eğitim Merkezleri ve Türkiye Olimpik Hazırlık Merkezlerinde elit sporcuların başarılı olabilmesi için çalışmalar üretmektedir. Bu anlamda kamunun spora desteği spor yaşantısındaki zorlukların aşılması noktasında olumlu bir etki bıraktığını görmekteyiz.

4.2. Sonuç ve Öneriler

Cinsiyet, milli sporcu, anne eğitimi durumu, baba eğitim durumu ve aile' de sporcu var mı demografik özelliklerine göre spor yapma nedenleri, spor yaşantısındaki zorluklar ve spora başladıktan sonra yaşantısındaki değişiklikler alt boyutları incelenmesi neticesinde istatistiksel açıdan anlamlı bir sonuç elde edilememiştir.

Spor branşı değişkeninde eskrim branşı judo ve güreş branşına göre spor yapma nedenlerinde daha yüksek bir puana sahip olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Spor yaşantısındaki zorlukların judo ve eskrim branşına göre atletizm branşından daha fazla etkilendiği tespit edilmiştir. Spora başladıktan sonra atletizm branşına göre eskrim branşı sporcularının hayatlarında genel olarak olumlu yönde daha fazla değişiklikler yaşandığı düşünülmektedir.

Sporcuların spor yaşına göre spora başladıktan sonra yaşantısındaki değişikliklere yönelik yapılan incelemede 5 yıl ve üzeri spor yapanların 5 yılın altında spor yapan gruplara göre daha olumlu sonuçlara ulaşılmıştır. Spora katılım motivasyonlarını sağlayan nedenlere bakıldığında spora yeni başlayanların daha uzun süre spor yapanlara göre hedef ve amaçları doğrultusunda daha fazla motive oldukları görülmektedir.

Sporda destek alma durumu değişkenine göre araştırmamızdan çıkan sonuçlara bakıldığında spora başladıktan sonra yaşantısındaki değişikliklerde anlamlı bir farklılık bulunmamıştır.

Spor yapma nedenlerinde spor kulüpleri ve Sporcu Eğitim Merkezleri bünyesinde spor hayatlarına devam eden sporcuların destek almayan sporculara göre spora daha fazla katılım gösterme eğilimi taşıdıkları düşünülmektedir.

Spor yaşantısındaki zorlukların aşılması açısından, Sporcu Eğitim Merkezlerinde spor yaşantısına devam eden sporcuların spor kulüplerinde spor yaşantısına devam eden sporculara göre spora katılımlarının kolaylaştığı sonucuna ulaşılmıştır.

Araştırmamızın sonuçlarına genel olarak bakmak gerekirse; Spora katılımın önündeki engelleri kaldırarak çocukların iyi bir eğitim hayatı ve buna bağlı sportif kariyer planlaması yapmaları için kamusal desteklerin sistematik bir şekilde yapılması gerektiği ön plana çıkmaktadır. Bu nedenle ilgili bakanlıklara, yerel yönetimlere ve bilimsel bir çerçeve çizecek üniversitelerimize önemli görevler düşmektedir. Branşa özgü coğrafi koşulların ve nüfus yoğunluğunun göz önünde bulundurularak tesisleşme ve ulaşım imkânlarının sağlanması gerekmektedir. Okullara yakın spor eğitim merkezleri yapılarak eğitim hayatının aksamamasının önüne geçmek için Çocuğu; “okul mu spor mu” ikileminde bırakılmaması gerektiği düşünülmektedir. Özellikle okullarda okul spor kulüpleri kurarak pilot okul uygulamasına geçilmesi sağlanmalıdır. Uygulanacak spor politikalarında il, İlçe ve mahalleye uygun spor branşının seçilerek tesis yatırımlarının yerli yerinde yapılması benimsenmelidir. Ev, okul ve spor eğitim merkezi üçgeninin oluşturulması hem ekonomik hem de zaman tasarrufu açısından önem arz etmektedir. Bilimsel ve teknolojik gelişmeler ışığında ebeveynlere okul öncesi spor eğitimi ve yetenek seçimleri özendirilmeli katılımın yüksek seviyelere çıkması sağlanmalıdır. Doğru branş doğru yönlendirme ile çocuklarımızın yeteneklerini keşfederek başarılı ve kariyer sahibi birer sporcu olmalarının önünü açmak gerekmektedir. Eğitim hayatlarında sporda başarı puanı, sporcu eğitim bursu, sporcu maaşı, konaklama gibi imkânların sunulması Avrupa, Dünya ve Olimpiyatlarda ülkemizi temsil edecek daha fazla performans sporcularının çıkmasına da katkı sağlayacaktır.

KAYNAKÇA

- Adsız, E. “İlköğretim Çağındaki Öğrencilerde Düzenli Yapılan Sporun Dikkat Üzerine Etkisinin Araştırılması”. Yüksek Lisans Tezi. Ege Üniversitesi Sbe, 2010.
- Alesi, M. Bianco, A., Padulo, J., Vella, F. P., Petrucci, M., Paoli, A. ve Pepi, A. (2014). Motor and Cognitive Development: The Role Of Karate. *Muscles, Ligaments and Tendons Journal*, 4(2), 114.
- Arıkan, G. ve Çimen, E. (2022). *Beden Eğitimi ve Spor Bilimi*. Efe Akademi Yayınları.
- Assembly, N. I. (2010). *Barriers To Sports and Physical Activity Participation*. Research Paper, 18(10).
- Bragaru, M., Van Wilgen, C. P., Geertzen, J. H., Ruijs, S. G., Dijkstra, P. U. ve Dekker, R. (2013). Barriers and Facilitators Of Participation İn Sports: A Qualitative Study On Dutch Individuals With Lower Limb Amputation. *Plos One*, 8(3), E59881.
- Buckley, P. S., Bishop, M., Kane, P., Ciccotti, M. C., Selverian, S., Exume, D. ve Ciccotti, M. G. (2017). Early Single-Sport Specialization: A Survey Of 3090 High School, Collegiate, and Professional Athletes. *Orthopaedic Journal Of Sports Medicine*, 5(7), 2325967117703944.
- Carmen, P. (2020). Psychomotor Development and Sports Practice İn Primary School: Application Of The Apcm Test For Preventive Purposes. *Journal Of Physical Education and Sport*, 20, 2143-2150.
- Cerrahoğlu, N. (2016). Spor Ekonomisi Bilim Dalının Gelişim Analizi. *Yönetim Bilimleri Dergisi*, 14(27), 309-329.
- Coakley, J. ve Pike, E. (2014). *EBOOK: Sports in Society*. McGraw Hill.
- Çolakoğlu, F. F., Akköse, H. N., ve Demir, G. T. (2020). Ebeveynlerin Çocuklarını Eskrim Sporuna Yönlendirme Nedenleri. *Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 14(3), 331-344.
- Demirel, M. ve Harmandar, D. (2009). Determination Of The Constraints On Recreational Participation Of University Students. *Journal Of Human Sciences*, 6(1), 839-847.
- Dengfeng, W. (2020). Goals Of Integration Of Sports And Education İn New Era and Reform Direction Of School Physical Education. *Journal Of Shanghai University Of Sport*, 44(10), 1-4.
- Dönmezer, S. (1984). *Sosyoloji*, Savaş Yayınları, 9. Baskı, Ankara.
- Duman, M. (2022). Sportif Açık Alan Rekreasyon Faaliyetlerinde Risk Yönetimi. Bayazıt, B. (Ed.), *Spor Bilimlerinde Güncel Konular ve Yaklaşımlar 3*. (Ss. 58-71). Konya, Çizgi Kitabevi.
- Duman, S., Karagün, E. ve Selvi, S. (2020), Anadolu ve Spor Lisesi Öğrencilerinin Beden Eğitimi ve Spora İlişkin Tutumlarının İncelenmesi, *Erzurum Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (10), 89- 103.

- Eime, R. M., Young, J. A., Harvey, J. T., Charity, M. J. ve Payne, W. R. (2013). A Systematic Review Of The Psychological and Social Benefits Of Participation In Sport For Children and Adolescents: Informing Development Of A Conceptual Model Of Health Through Sport. *International Journal Of Behavioral Nutrition and Physical Activity*, 10, 1-21.
- Er, F. (2010). Düzenli Spor Yapan ve Yapmayan Üniversite Öğrencilerinin Fiziksel Uygunluk Düzeyleriyle Akademik Başarıları Arasındaki İlişkinin Karşılaştırılması (Master's Thesis, Eğitim Bilimleri Enstitüsü).
- Fasting, K. (1987, January). Sports and Women's Culture. In *Women's Studies International Forum* (Vol. 10, No. 4, Pp. 361-368). Pergamon.
- Gratton, C. ve Taylor, P. (2000). *Economics Of Sport and Recreation* (No. Ed. 2, Pp. 234-Pp).
- Green, B. C. (2005). Building Sport Programs To Optimize Athlete Recruitment, Retention, And Transition: Toward A Normative Theory Of Sport Development. *Journal Of Sport Management*, 19(3), 233-253.
- Green, M. ve Collins, S. (2008). Policy, Politics and Path Dependency: Sport Development In Australia and Finland. *Sport Management Review*, 11(3), 225-251.
- Günel, C. (2018). Türkiye'de 11-16 Yaş Arası Çocuk ve Gençlerin Spora Katılım Sürecinde Karşılaştıkları Engellerin İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi. Bahçeşehir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Kahn, J., Bailey, R. ve Jones, S. (2019). *Coaching Social & Emotional Skills In Youth Sports*. Aspen Institute.
- Kangalgil, M. ve Dönmez, B. (2003). Elementary Schools and Citizens' Opinions On Classroom Teachers Physical Education Courses: The Case Of Sivas. *J Educ*, 159.
- Kartal, R., Dereceli, Ç. ve Kartal, A. (2016). Eskrim Sporu Yapan ve Yapmayan 10-12 Yaş Arası Çocukların Dikkat Düzeylerinin İncelenmesi. *Sportif Bakış: Spor ve Eğitim Bilimleri Dergisi*, 3(2), 82-88.
- Keskin, V. (2006). Çocuklarını Spora Yönlendiren Anne ve Babaların Beklentileri (Master's Thesis, Sağlık Bilimleri Enstitüsü).
- Kılıcıgil, E. (1998). Elit Sporcuların Sosyal Çevreyle İlişkisi ve Sosyal Çevrenin Spora Yönelmeye Etkisi (Doctoral Dissertation, Marmara Üniversitesi (Turkey)).
- Lin, W. (2021). Research On The Integration Of Sports and Education Based On The Characteristics Of The Times. *Training*, 4(4), 63-66.
- Maguire, J. ve Pearton, R. (2000). *Rugby And The South African Nation: Sport, Cultures, Politics, and Power In The Old and New South Africas*. Transaction Publishers.
- MEB, (1991), İlkokullar, Ortaokullar, Lise ve Dengi Okullar Spor Kolu Çalışmaları ve Yarışma Talimatı, Milli Eğitim Basımevi, Ankara.

- Mirzeoğlu, A. D. (2017). Eğitim (Pedagojik) Temelleri. Mirzeoğlu, N. (Ed) Spor Bilimlerine Giriş (Düzeltilmiş ve Geliştirilmiş 2. Baskı). Ankara: Spor Yayınevi ve Kitabevi.
- Moliner O, Salguero A, Álvarez E. ve Márquez S. (2009). Reasons For Dropout In Youth Soccer: A Comparison With Other Team Sports. *European Journal Of Human Movement*, 22, 21-30.
- Mutter, F. ve Pawlowski, T. (2014). Role Models In Sports–Can Success In Professional Sports Increase The Demand For Amateur Sport Participation?. *Sport Management Review*, 17(3), 324-336.
- Orhan, R. (2019). Çocuk Gelişiminde Fiziksel Aktivite ve Sporun Önemi. *Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 9(1), 157-176.
- Oyar, Z. B., Aşçı, F. H., Çelebi, M. ve Mülazımoğlu, Ö. (2001). " Spora Katılım Güdüsü Ölçeği" Nin Geçerlik ve Güvenirlilik Çalışması. *Spor Bilimleri Dergisi*, 12(2), 21-32.
- Ozankaya, Ö. (1987). *Toplum Bilime Giriş*. Ankara Üniversitesi. Siyasal Bilimler.
- Örnek, S. ve Biçer, T. (2021). Üst Düzey Tenis Sporcularının Tenisi Bırakma Nedenlerinin İncelenmesi. *Eurasian Research In Sport Science*, 6(1), 15-28.
- Özbek, O. ve Şanlı, E. (2011). Karate Branşındaki Üniversite Elit Sporcularının Bu Branşa Yönelme Nedenleri ve Beklentileri. *Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 5(3), 203-214.
- Özbeş, Ö., Doğan, D. ve Akoğlu, H. E. (2020). Gençlik ve Spor Bakanlığı Elit Sporcu Yetiştirme Birimlerinin Swot Analizi Yöntemi İle Durum Değerlendirmesi. *Avrasya Spor Bilimleri ve Eğitim Dergisi*, 2(1), 87-106.
- Özkan, C. (2020) *Spor Eğitimi*. Özen, G. ve Dindar, M, D. (Ed) *Sporun Kavramsal Temelleri 3*. İstanbul: Efe Akademi Yayınları.
- Pandya, N. K. (2021). Disparities In Youth Sports and Barriers To Participation. *Current Reviews in Musculoskeletal Medicine*, 1-6.
- Pawlowski, T. ve Breuer, C. (2012). Expenditure Elasticities Of The Demand For Leisure Services. *Applied Economics*, 44(26), 3461-3477.
- Pehlivan, Z. (2009). Spora Katılan Çocuklara Yönelik Ailelerin Beklentileri, Çocuklarda Gözlenen Davranış Değişimleri ve Spora Katılımın Önündeki Engeller. *Sportmetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 7(2), 69-76.
- Ratten, V. ve Jones, P. (2018). Sport Education: Fit For A Purpose. *Education+ Training*, 60(5), 370-374.
- Samur, S. (2017). Management Model In Sports Clubs. *International Journal Of Development Research*.
- Siedentop, D. (1998). What Is Sport Education and How Does It Work?. *Journal Of Physical Education, Recreation & Dance*, 69(4), 18-20.
- Siedentop, D., Hastie, P. ve Van Der Mars, H. (2019). *Complete Guide To Sport Education*. Human Kinetics.

- Sivrikaya, K. ve Demir, A. (2019). Türkiye’de 2001 Yılı ve Sonrasında Uygulanan Spor Ekonomisi Politikalarına Yönelik Bir Değerlendirme. Süleyman Demirel Üniversitesi Vizyoner Dergisi, 10(23), 126-136.
- Solmon, M. A. (2014). Chapter Four-Physical Education, Sports, and Gender İn Schools. Advances İn Child Development and Behavior, 47.
- Sunay, H. (2000). Türkiye’de Sporun Yaygınlatırılması, Milli Eğitim Dergisi, Sayı:147
- Tandon, P. S., Kroshus, E., Olsen, K., Garrett, K., Qu, P. ve McCleery, J. (2021). Socioeconomic İnequities in Youth Participation in Physical Activity and Sports. International Journal Of Environmental Research and Public Health, 18(13), 6946.
- Tekin, A., Ramazanoğlu, F. ve Tekin, G. (2004). Sporda Sosyal Alanlar Seçme Konular 1. Ankara: Bıçaklar Kitabevi.
- Tuncer, M. (2021). Öğretim İlke ve Yöntemleri. Eğitim Yayınevi.
- Tunçel, E. (2021). Kadınlar Voleybol 1. Liginde Oynayan Profesyonel Sporcuların Voleybol Branşına Yönelmesinde Aile, Çevre ve Toplum Unsurlarının Etkisinin Araştırılması (Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Gelişim Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü).
- Türkiye Milli Olimpiyat Komitesi. <https://www.olimpiyatkomitesi.org.tr>.(Erişim: 2 Mayıs 2024).
- Ulseth, A. L. B. (2004). Social İntegration in Modern Sport: Commercial Fitness Centres and Voluntary Sports Clubs. European Sport Management Quarterly, 4(2), 95-115.
- Ünal, S. ve Ada, S. (1999). Öğretmenlik Mesleğine Giriş. İstanbul: Marmara Üniversitesi Yayınları, 13.
- Yalçın, U. ve Balcı, V. (2013). 7-14 Yaş Arası Çocuklarda Spora Katılımdan Sonra Okul Başarılarında, Fiziksel ve Sosyal Davranışlarında Oluşan Değişimlerin İncelenmesi. Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 11(1), 27-33.
- Yıldız, K (2012). Bilgi ve İletişim Teknolojileri Boyutuyla Spor ve İletişim, Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.
- Yılmaz, O. ve Kartal, R. (2022). Tenis Sporunda Ailenin Rolü ve Önemi. Gaziantep Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi, 7(3), 277-286.
- Yüksel, M. (2014). Cinsiyet ve Spor. Tarih Okulu Dergisi, 7(19), 663-684.
- Yüksel, M. (2019). Ailenin Spora Katılımı ile Çocuklarının Elit Spora Yönelmesi Arasındaki İlişki. Ordu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi, 9(2), 319-326.
- Zafer, C. (2018). Güreşçilerin Toplumsal Cinsiyet Algıları İle Güreş Sporuna Yaklaşımları Arasındaki İlişki. Sosyolojik Düşün, 3(1-2), 29-41.

EKLER

Ek: 1

ANKET FORMU

Sayın Katılımcı,

Bu araştırma, eğitim öğretim gören öğrenci sporcuların spora katılım sürecinde karşılaştıkları engellere yönelik bir model oluşturulması amacıyla öğrencilerin spor eğitimi süreçlerinin bütünleştirilmesine yönelik bir model önerisi geliştirmeyi amaçlamaktadır.

Bu anket, **Ziyaülhak SARIGÜL** tarafından yürütülen “Kamuda Milli Eğitim ve Spor Eğitiminin Bütünleştirilmesi konulu yüksek lisans tez çalışmasında kullanılacaktır. Sizlere sunmuş olduğumuz anket 2 bölümden oluşmaktadır. 1. bölümde demografik özelliklerinin belirlenmesi, 2. bölümde ise spora katılımın önündeki engellerin incelenmesi ve değerlendirilmesi amaçlanmaktadır. Size sunulan anketin en doğru ve samimi şekilde cevaplandırılması için göstermiş olduğunuz özen, bu araştırmada tutarlı ve geçerli sonuçların ortaya çıkmasına olanak sağlayacaktır. Lütfen soruları okuduktan sonra size en uygun gelen kutucuğu “X” ile işaretleyiniz. Her soruya mutlaka cevap veriniz. Anket sayfasına hiçbir şekilde isim ya da kişisel bir bilgi yazmayınız. İlginiz ve yardımlarınız için şimdiden teşekkür ederim.

BİRİNCİ BÖLÜM

DEMOGRAFİK ÖZELLİKLER

1. Cinsiyetiniz Kız Erkek
4. Spor Branşı :
2. Kaç yıldır bu sporu yapıyorsunuz :
3. Milli Sporcu musunuz?
a) Evet b) Hayır
5. Sporda destek alıyor musunuz?
 Spor Kulüpleri Sporcu Eğitim Merkezleri
 Sponsor Destek Almıyorum
6. Anne Eğitim Durumu
a) Okuryazar değil veya İlköğretim b) Lise c) Üniversite d) Lisansüstü
7. Baba Eğitim Durumu
a) Okuryazar değil veya İlköğretim b) Lise c) Üniversite d) Lisansüstü
8. Ailede (Anne, Baba, Kardeş, vb.) Sporcu olan var mı?
a) Evet b) Hayır

İKİNCİ BÖLÜM

Türkiye’de 11-16 Yaş Arası Çocuk ve Gençlerin Spora Katılım Sürecinde Karşılaştıkları Engellerin İncelenmesi

1. Aşağıdaki spor yapma nedenleri ile ilgili ifadelere size uygunluk durumuna göre katılıp katılmama durumunuzu belirtiniz.

	Kesinlikle katılmıyorum	Katılmıyorum	Ne katılıyorum ne katılmıyorum	Katılıyorum	Kesinlikle katılıyorum
İleride iyi bir gelire sahip olmak için spor yapıyorum.					
Üniversitede eğitim şansı kazanmak için spor yapıyorum.					
Ailem istediği için spor yapıyorum.					
Sosyal ilişkilerimi geliştirmek için spor yapıyorum.					
Sağlıklı olmak için spor yapıyorum.					
Spor yapmayı sevdiğim için spor yapıyorum.					
Arkadaşlarımdan farklı olmak için spor yapıyorum.					
Başarılı bir sporcu olmak için spor yapıyorum.					
Eğlenmek için spor yapıyorum.					
Formumu korumak için spor yapıyorum.					

2.Spor yaparken zorluklarla karşılaşıyor musunuz? () Evet () Hayır

Cevabınız evet ise lütfen aşağıda yer alan ve spor yaparken karşılaşılan zorluklar ile ilgili ifadelere katılıp katılmama durumunuzu belirtiniz.

	Kesinlikle katılıyorum	Katılmıyorum	Ne katılıyorum ne katılmıyorum	Katılıyorum	Kesinlikle katılıyorum
Derslerin yoğunluğu nedeniyle yeterince zaman ayıramıyorum.					
Ailem spora gitmemi istemiyor.					
Ulaşımında sorun yaşıyorum.					
Antrenman saatlerinin geç olması sorun oluyor.					
Takım arkadaşlarımla ilişkilerimde sorunlar var.					
Antrenörümün bana yaklaşımından hoşlanmıyorum.					
Kulüp idaresiyle ilgili sorunlarım var.					
Evdeki işler çok zamanımı alıyor.					
Sporda kendimi yeterince iyi görmüyorum.					
Evdeki işler çok zamanımı alıyor.					

3. Spora başladıktan sonra hayatınızda oluşan değişikliklerle ilgili aşağıdaki ifadelere katılıp katılmama durumunuzu belirtiniz.

	Kesinlikle katılmıyorum	Katılmıyorum	Ne katılıyorum ne katılmıyorum	Katılıyorum	Kesinlikle katılıyorum
Arkadaş edindim.					
Saygınlığım arttı.					
Takım ruhu ve dayanışmayı öğrendim.					
Kendime güvenim arttı.					
Düzen, disiplin sahibi oldum.					
Şiddet kontrolü sağladım.					
Daha sağlıklı oldum.					
Arkadaşlarımla olan ilişkim daha iyi oldu.					
Daha sinirli biri oldum.					
Derslerimde daha başarılı oldum.					
Derslerimi ihmal etmeye başladım.					
Ailemle ilişkilerim daha iyi oldu.					
Para kazanmaya başladım.					
Karşı cinsle daha kolay arkadaşlık kurmaya başladım.					
Kurallara daha çok uymaya başladım.					
Çevremde popüler biri oldum.					
Kendimi daha rahat hissetmeye başladım.					
Kendimi baskı altında hissetmeye başladım.					
Kendimi daha güçlü hissetmeye başladım.					